

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$4.00
pusi metų \$2.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 36

SOUTH BOSTON, MASS., RUGSĖJO (SEPTEBER) 6, 1961

"Keleivio" Telefonas AN 6-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 10 Centų

56-tieji Metai

Rusai Vėl Sprogdina Atomines Bombas

Amerika ir Anglija Siūlo Rusams Tuoj Pat Uždrausti
Atominių Ginklų Bandymus Atmosferoje; Siūlo Iki
Šio Seštadienio Pasirašyti Sutartį; Amerika Sa-
ko Komunistai Veidmainiauja; Minios De-
monstravo Londone Prieš Komunistus.

Pereitą savaitę Maskva visai netikėtai paskelbė, kad ji vėl pradeda daryti atominių ginklų bandymus. Tokią nepaprastą naujieną Maskva paskelbė rugpjūčio 30 d., o rugsėjo 1 d. Amerikos prezidentas pranešė pasauliui, kad rusai jau išsprogdino vieną vidutinio galingumo atominę bombą centralinėje Azijoje.

Firmadienį, rugsėjo 4 d., Amerikos Darbo dienoje rusai išsprogdino kitą atominę bombą vėl Centralinėje Azijoje. Apie antros rusų atominės bombos sprogdinimą pranešė Amerikos Atominės Energijos Komisija.

Rusų pranešimas apie atnaujinimą atominių ginklų bandymus ir vėliau pranešimas, kad rusai jau išsprogdino atominę bombą, visame pasaulyje sukėlė didelio pasipiktinimo ir protestų. Londone atominių ginklų sunaikinimo šalininkai suruošė didelę protesto demonstraciją prieš rusų veidmainystę ir keli tūkstančiai demonstrantų įteikė sovietų ambasada protestą. Protestavo daug valstybių ir net neutralių valstybių vadų suvažiavime rusų "smūgis pasauliui į veidą" sukėlė protestų.

Amerikos ir Anglijos vyriausybės rugsėjo 2 d. pasiuntė rusams pasiūlymą tuoj pat sulaikyti atominių ginklų bandymus atmosferoje ir iki šio seštadienio pasirašyti sutartį apie tokių sprogdinimų draudimą.

Rusai į šią pasiūlymą dar nieko neatsakė, bet iš rusų delegatų kalbų Ženevos konferencijoj, kuri vis dar "svarsto" atominių ginklų bandymų uždraudimą, galima spėti, kad rusai Amerikos ir Anglijos pasiūlymą atmes.

Atominių ginklų sprogdinimai atmosferoje yra pavojingi žmonijai sveikatai, nes jie užtersia orą radioaktyvinėmis nuosėdomis, kurios yra pavojingos žmogaus organizmui. Dėl to Amerika ir Anglija ir nori, kad tokie atominių ginklų sprogdinimai būtų tuoj pat uždrausti, o dėl sprogdinimų po žeme ir aukštai erdvėje Amerika ir Anglija siūlo testų derybas ir susitarti dėl tokių sprogdinimų kontrolės.

Rusai jau keli metai šūkavo ir reikalavo, kad atominių ginklų bandymai būtų uždrausti. Rusai organizavo viso pasaulio "progresyvių" ir mokslininkų reikalauti, kad atominių ginklų bandymai būtų uždrausti ir kiek prireikta dėl to rei-

kalo, kiek seilių ištaškyta, o dabar komunistai spiauna visam pasauliui į veidą ir vėl sprogdina atominius ginklus! Tokio cinizmo ir tokio veidmainiškumo pasaulyje reta.

Savo paaiškinime dėl atominių ginklų bandymų atnaujinimo rusai giriasi galį padirbti labai galingas vandens bombas ir sakosi bandymus atnaujiną todėl, kad Amerika būk tai ruošias vėl daryti atominius bandymus! Rusai kalba ir apie "visuotinę nusiginklavimą" iki paskutinio šautuvo, bet jų pasiaiškinimas negali nieko įtikinti, nes jis yra perdėm veidmainiškas ir prasimelavęs.

Neutralių valstybių suvažiavimas Belgrade, po antros rusų atominės bombos sprogdinimo priėmė nutarimą, kad Chruščiovas ir Kennedy tuoj suvažiuoti ir nutartų atominių ginklų bandymus sulaikyti. Tai ir visa neutralių valstybių pozicija tame klausime.

Generl. Spychalski Aiškina Padėtį

Lenkijos kariuomenės viršininkas generolas Spychalski, kalbėdamas Poznanėje, aiškino rusų atominių ginklų bandymų atnaujinimą kaip įspėjimą Vakarams nežaisti su karo idėja.

Gen. Spychalski užsiminė, kad Lenkija ir kitos Varšuvos sutarties valstybės irgi darančios pasirušimus, kad įalimą pavojų pasitiktų, bet kokie tie pasirušimai yra, plačiau neaiškino.

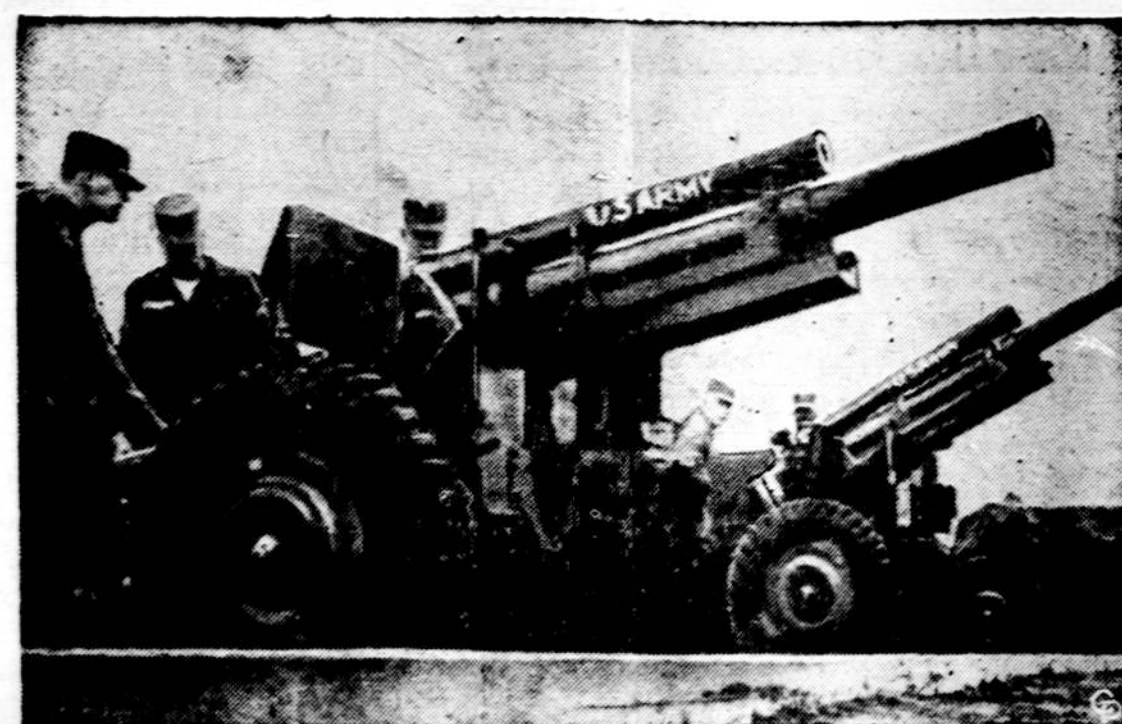
Žinoma yra, kad Lenkija sulaikė kareivius atleidimą iš karo tarnybos nuo rugsėjo 20 d., kada atitarnavę karo prievolę kariai būtų buvę paleidžiami.

MIRĖ Wm. Z. FOSTER

Maskvoje mirė Amerikos komunistų vadas William Z. Foster, sulaukęs 83 metų amžiaus.

Iš visų Amerikos komunistų vadų Fosteris buvo visų lankniausias ir visada mokėdavo pataikyti į liniją ir įtikti Maskvai. Į Maskvą jis važiojo ir gydytis, kai susirgo širdies liga.

Kada Amerikos komunistai buvo pakrykę dėl paaiškinimų Stalino žiaurumų ir niekšybių, Fosteris dėl stalinizmo siautėjimo visai neįsijaudino.

Vakarinė Berlyno miesto dalyje nėra per daug kariuomenės, bet ji gerai yra ginkluota ir pasirėngusi kovoti prieš komunistų pasikėsinimus.

Senelių Gydymas Tik Kitais Metais

Prezidentas Kennedy sakė, kad pirmas jo rūpestis sekančiais metais bus pranešti kongrese įstatymą apie senų žmonių gydymą iš senatvės pensijų fondų. Šiais metais toks įstatymas užkliuvo kongrese. Šiais metais prezidentas irgi skaitė, kad įstatymas dėl senų žmonių gydymo yra pirmą kartą paskubęs, bet kongreso demokratų vadovybė pažiūrėjo į tą reikalą kitaip ir įstatymas buvo atidėtas.

Prezidentas savo pažiūrą apie senų žmonių gydymo įstatymo svarbą pareiškė senatoriui McNamarai, atsakydamas į jo laišką dėl nusiteisusio, bet labai degančio reikalo senų žmonių gydymo klausimą išspręsti.

Amerikos Turistas Sovietų Kalėjime

Amerikos turistą studentą Marvin W. McKinnon nuvažiavo į Sovietų šalį pasidaryti. Jis važiojo per Užhorodą, Lvovą ir Kijevą. Pakelė jis kur tai buvo rusų areštuotas ir uždarytas į kalėjimą. Dabar rusai pranešė Amerikai ir protestuoja, kam Amerika siunčia "šnipus" turistus. Esą studentas McKinnon fotografavęs kažkur kokius tai karinius pastatus ar įrengimus.

Sovietų ambasada sakė, kad ji neturi jokių žinių apie turistą McKinnon. Vėliau, kai bus surinkta daugiau žinių, bus bandoma su tuo turistu susisiekti, jei rusai leis tą padaryti.

Vėliausiomis žiniomis turistą studentą jau ir nutėistas 8 metams kalėjimo. Rusai skelbia, kad jis prie visko "prisipažino."

BADAUJA 4-tą SAVAITĘ

Sykų tikiybės vadas Tara Singh badauja jau 4 savaitę. Jis reikalauja savo tikiybės ir kalbos žmonėms Indijoje atskiros valstijos.

L. Bendr-ės Valdyba Brazilija Turės Bus Chicagoje Naują Prezidentą

Praeitą seštadienį ir sekmadienį New Yorke buvo susirinkusi ši pavasario išrinktoji Lietuvių Bendruomenės Taryba. Dalyvavo 29 išrinktieji atstovai ir 3 apygardų pirmininkai.

Tarybos prezidiumas sudarytas iš Clevelando: Pirmininkas St. Barzdukas (buvęs valdybos pirm.), vicepirm. inž. dr. Algimantas Nasvytis ir Alfonsas Mikulskis, sekr. Vyt. Kamantas.

Valdybos pirmininku išrinktas Jonas Jasaitis iš Chicago, o jis pasirinks valdybos narius.

Suvažiavime daug laiko buvo skirta Geležinio Fondo reikalams. Nutarta, kad Fondo valdybą sudarys 3 Bendruomenės paskirti asmenys ir tiek pat aukotojų išrinkti, įstatus keisti tegali Bendruomenės taryba.

Suvažiavimui pasikeisdami vadovavo S. Barzdukas, A. Nasvytis, T. Blinstrubas ir V. Vardys. Sekretoriavo V. Kamantas.

Suvažiavime buvo žinoma, kad fondui jau yra auksas arba pasizadėjo apie \$60,000. Iki milijono dar toli, bet pradžia gera.

NARKOTIKŲ AUKA

Mirusio komiko Bob "Bazooka" Burns 22 metų dukė, atgavusi sąmonę po apsinuodijimo narkotikais. Pabudusi ji tvirtino norėjusi mirti. Dabar ji laukia teismo už narkotikų vartojimą.

Brazilijoj pilietinio karo pavojus eina mažyn. Po to kai parlamentas ant greitųjų pakeitė konstituciją ir apkarpe prezidento galią, kariniai vadai pagaliau sutiko, kad viceprezidentas Goulart užimtų prezidento vietą. Kraštą faktiškai valdys parlamento skirtas ministeris pirmininkas, o prezidentas bus tik valstybės galva, bet į krašto valdymą nesikiš.

Viceprezidentas J. Goulart su konstitucijos pakeitimu sutikęs ir šį antradienį vyks iš pietinės Brazilijos į sostinę Brasilią perimti prezidentūrą.

Vėliausios žinios sako, kad naujojo prezidento įvedinama gali ir vėl būti atidėtas, kol parlamento nariai susitars dėl būsimo ministro pirmininko.

Lėktuvo Nelaimėje Žuvo 78 Žmonės

Pereitą penktadienį TWA oro linijos lėktuvas su 78 žmonėmis nukrito žemyn prie Chicago. Nelaimėje žuvo visi keleiviai ir lėktuovo tarnautojai, viso 78 žmonės. Lėktuvas skrido iš Bostono į Kaliforniją.

Po nelaimės vyriausybės ir lėktuvų bendrovės specialistai dėjo visas pastangas susekti nelaimės priežastį, bet iki šiol nieko nepasisekė išaiškinti. Sudužęs į špučius didžiulis lėktuvas bandoma vėl sudėlioti ir tokiu būdu tikimasi susekti, dėl kokios priežasties lėktuvas nelaimė įvyko.

KAUTYNES VIETNAME

Iš Pietinio Vietnamo praneša, kad kautynės su komunistų partizanais buvo užmūsta virš šimto partizanų ir 30 kareivių iš vyriausybės armijos eilių.

Fiet. Vietnamas neturi ramybės, nes partizanų puldinėjimai vis pasikartoja. Apie vyriausybės šalininkų kovas šiauriniame Vietname žinių nėra daug.

Prie Berlyno Padėtis Vis Labiau Blogėja

Rusai Vėl Grasina "Kontroliuoti" Vakarų Berlyno Oro Susisiekimą Su Vakarine Vokietija; Dėlto Gali Būti Nemalonumų; Rusai Jau Protestavo, Kad Vakarai Trukdo Oro Susisiekimo Saugumą Prižiūrėti; Atrodo, Kad Ieško Priekabės.

Kinų Komunistai Giria Rusų Politiką

Kinijos komunistai pirmieji pasveikino Sovietų Rusijos nutarimą vėl daryti atominių bombų bandymus ir su pasitenkinimu praneša, kad tinkamo atsakymo iš ruskų "imperialistai" susilaukė. Kiek vėliau ir kitos komunistų valdomos šalys irgi viena po kitos pradėjo "pritarti" Maskvos atominių ginklų bandymų politikai.

Dėl Chruščiovo politikos aiškaus pasisukimo yra visokių aiškinimų. Iš Jugoslavijos ateina "patikimų" žinių, kad Chruščiovo valdžiai gresia pavojus ir kokios ten "militarinės klikos" ir jis nori įrodyti, kad jis gali būti kietas, nesukalbamas ir raketomis barškinantis, kaip bet koks militaristas.

Kiti aiškina rusų politiką kinų komunistų įtaka. Juo daugiau aiškinimų, juo mažiau žinių apie tikrąją Nikitos politiką.

Kongresas Baigia Savuosius Darbus

Kongresas jau skubina nepabaigtus darbus ir ruošiasi daryti pertrauką. Dar lieka tokie klausimai baigti spresti, kaip užsieniams pagalbos davimas. Klausmas jau nubalsuotas, bet atstovų rūmų pinigų skirianti komisija sumažino išlaidas tam reikalui 25% ir vienas komisijos narys gyrėsi, kad tai esanti labai gera diena mokesčių mokėtojams. Vyriausybė ir tą reikalą žiūri kitaip ir prezidentas ragina kongresą reikalą persvarstyti ir skirti pinigų, kiek tam reikalui buvo numatyta pirmame balsavime.

Kiti nebaigti reikalai pradedami skubiai svarstyti ir norima baigus darbus išsiskirstyti namo.

KONGO VADAI TARP NEUTRALIŲ...

Kongo respublikos vyriausybės vadas Adulla kartu su Lumumbos įpėdiniu Gizerga atvyko į Belgradą ir pasakė neutralių valstybių vadams labai gerą prakalbą. Adulla ypač pabrėžė, kad Jungtinių Tautų organizacija daug padėjo ir dar padeda jaunai Kongo valstybei tvarkytis.

Gizenga kol kas dar nekalbėjo ir nežinia, ar jis pritars Adulai.

Padėtis prie Berlyno praeitą savaitę visai nepagerėjo, bet priešingai dar kek pablogėjo. Ji turės ir dar labiau pablogėti, kol bus prieita prie derybų ir prie rimto bandymo susivėlusią padėtį normalizuoti. Berlyno krizės išdava yra skaitoma ir rusų pradėtas vėl daryti atominių bombų bandymus.

Pereitą savaitę rusai atsiuntė Vakarų valstybėms naują notą dėl oro susisiekimo su vakariniu Berlynu. Rusai vėl tvirtina, kad vakarų valstybės piktam panaudoja visą susisiekimo laisvę su vakariniu Berlynu ir ten leidžia keliauti šnipams ir kitokiems nenaudingiems žmonėms. Vakarų valstybės į tą rusų notą dar nieko neatsakė, bet tariai atsakyti, kaip ir pirma, kad oro susisiekimas su Berlynu turi būti visiškai laisvas ir nei rusai, nei jų agentai rytinės Vokietijos komunistai neturi teisės to susisiekimo nei trukdyti, nei kontroliuoti.

Nuo 1949 metų Berlyne veikia oro susisiekimo saugumo centras, kuriame yra atstovaujamos visos keturios okupuojančios valstybės, taigi ir rusai. Dabar rusai jau protestavo, kad kokie tai padaužus vakariniam Berlyne trukdo rusų karininkams oro saugumo centrą pasiekti ir gali iš jo visai pasitraukti, o tada rusų ir vokiečių komunistų lėktuvai vėl gali pradėti oro susisiekimą trukdyti, kaip jie tą darė 1948 ir 1949 m. Berlyno blokados metu. Tai yra vienas būdas kenkti oro susisiekimui, o kas komunistams sutrukdys atrasti ir kitokių priemonių?

Neutralieji Tariai Dėl Rezoliucijos

Neutralių valstybių suvažiavimas Jugoslavijoje nori priimti bendrą neutralių deklaraciją, bet pirmi bandymai tokią deklaraciją surašyti parodė didelius priešingumus pažiūrose.

Neutralių valstybių suvažiavime dalyvauja 25 valstybės. Daugumas jų yra atstovaujamos ministerių pirmininkų ir prezidentų.

Jugoslavijos diktatorius Tito suvažiavime aiškino pasaulio įvykius beveik taip, kaip ir Maskva juos aiškina, todėl jo pasisakymas daug kuo skyrėsi nuo Indijos, Ceylono ir kitų valstybių vadų pasisakymų.

Geriau raudonas kaip lavonas?

Rugpjūčio 30 d. Maskvos vyriausybė paskelbė, kad ji vėl pradės bandyti atominius ginklus ir išbandys galin-gas, net 100 megatonų (100 milijonų tonų TNT) galingumo pabūklus. Rugsejo 1 d. prezidentas Kennedy pranešė vi-sam pasauliui, kad rusai išsprogdo vidutinio galingu-mo vandenilio bomba Semipalatinsko srityje.

Ir viena ir kita žinia nustebino pasaulį. Nustebino todėl, kad visgi mažai kas laukė tokio "smūgio į veidą" iš Maskvos valdovų. Juk rusų propaganda pūtė visas dū-das, kad atominių ginklų bandymas būtų sulaikytas. Pū-tė ir būgnijo, šaukė ir ragino, kad atominių ginklų bandy-mai būtų sulaikyti, vedė net derybas dėl tų ginklų bandy-mų uždraudimo, bet kartu su derybomis darė pasirošius-mus naujiems bandymams ir dvi dieni po atsisakymo nuo derybų ir nuo bandymų sulaikymo jau išsprogdo pir-mąją bombą. Vadinasi, Maskvos valdovai, vesdami de-rybas, jau žinojo, kad iš tų derybų nieko nebus ir derybų priedanga pasirošė naujiems ginklų bandymams.

Toks Maskvos bolševikų dviveidiskumas neturėtų per daug nieko stebinti, nes jų neširdingumas ir sukumas jau seniai yra visam pasauliui žinomas ir tik žmonės, dar nepabudę iš iliuzijų galėjo turėti abejonių dėl Maskvos valdovų apgaulingos politikos.

Maskvos pranešimas apie atominių ginklų bandymų atnaujinimą padarytas tyčia prieš neutralių valstybių suvažiavimą Jugoslavijos sostinėje. Maskva sąmoningai trenkė į veidą neutraliesiems ir jiems sakyti sako—gana ant tvoros sėdėti, pasirinkti su kuo jūs einate, o jei nega-lite pasirinkti, tai bent mokėkite tylėti! Geresnio panieki-nimo neutralių valstybių atstovai vargu ar begalėjo su-laukti iš tos pačios Maskvos, kuri visai dar neseniai apie neutraliuosius šokinėjo ir jų neutralumą gyrė.

Bet kodėl Maskva tą daro? Atsakymas gali būti tik vienas—užterorizuoti demokratines valstybes, ypač JAV ir "įtikinti" Amerikos vadus, kad jie geriau ir nebandy-tų priešintis dėl Berlyno "sutvarkymo." Tegu pasaulis ir pirmon galvon Amerika įsitikina, kad Maskva nevens net karo, kad jos pačios iškeltas Berlyno ginčas būtų iš-spręstas taip, kaip Maskva nori, ir Maskvos pergalė gal ir būtų užtikrinta. Kariauti dėl Berlyno niekas nenorėtų, juo labiau kariauti atominių karą, todėl užtektų įtikinti Washingtoną, Londoną ir Paryžių, kad rusai nevens ir karo dėl Berlyno, kad paskatinus Vakarus į nuolaidas. Tuo tikslu rusai ir griebėsi "santažo" ir "teroro," kaip prezidentas Kennedy rusų naujausį "posūkį" vadina. Ar įtikins? Gal Vakarus vadus neįtikins, bet kaip su Vakaru žmonėmis? Anglijoje prieš kurį laiką buvo rengiamos di-džiulės demonstracijos prieš atominius ginklus, o karš-tesnieji pacifistai net sugalvojo posakį, kad geriau yra pasidaryti raudoną, kaip lavoną ("better Red than dead"). Tai iš prancūzų pacifistų skolinta "idėja", kad "geriau vergija negu karas." Jeigu tokiomis idėjomis pa-sisektų apkresti daug žmonių Vakaruose, laimėjimas Berlyne būtų daug lengvesnis.

O iš tikrųjų, ar vėta dėl Berlyno kariauti? Klausimas gali atrodyti per daug jau praščiokiškas, bet žmonės kartais tokį klausimą kelia. Klausimas tinka iškelti ne tik čia Vakaruose, bet ir anoje pusėje. Ar Sovietų dikta-toriai rizikuos karą dėl Berlyno, kai jie puikiausiai žino, jog karas išdaužys jų miestus, jų pramonės centrus ir pa-čią jų diktatūrą į šipulius. Jei jie rizikuotų karą dėl Ber-lyno, jie būtų dideli liurbiai. Kol kas žinojome, kad jie yra sukti žmonės, mėgstą vogti ką tiksliai gali, bet liurbiais jų niekas nelaikė. Todėl galima abejoti, kad Chruščiovas ar kuris kitas komunistų vadas veltųsi į karą dėl vieno miesto. Praeitame kare bolševikai sakose netekę 20 mili-onų žmonių, o "Berlyno kare" nuostoliai būtų daug dides-ni, tai ar galima prieiti, kad Chruščiovas ir jo pakali-kai partijos vadovybėje norėtų viską statyti ant karo kor-tos? Berlynas jiems svarbu pavogti, bet ne tiek svarbu, kad jie dėl to rizikuotų net savo diktatūrą...

Taip atrodo karo klausimas žiūrint iš anos tvoros pusės. Bet pasižiūrėjus į apsiptojusį Nikitą gali pamany-ti, kad jis su visu šimtu milijonų baisių yra pasirošęs Vakarus pulti ir suėsti. Barškinti raketomis jis moka. Kas pirmas išsisęs ir lys po sluota?

APŽVALGA

ANGLIJOS UNIJO

Šią savaitę renkas į meti-nę konferenciją Anglijos darbininkų unijų kongresas, kuris atstovauja 8 milijonus organizuotų Anglijos dar-bininkų. Prieš susirenkant į konferenciją angų unijos pa-darė pirmą reikalingą apsi-valymą—jos išmetė iš sa-vo organizacijos eilių komu-nistų vadovaujamą elektros darbininkų uniją, kuri turi apie 240,000 narių. Toji nistas buvo pripažintas lai-unija išmesta ne dėl to, kad

komunistai stovi jos vado-vybėje, bet dėl to, kad ko-munistai suktais rinkimais ir falsifikacijomis į vado-vybę įsigavo. Perenkant tos unijos vadovybę komunistai klastavo balsus, leido bal-bininkų. Prieš susirenkant į kitokiais suktais būdais pa-darė pirmą reikalingą apsi-valymą—jos išmetė iš sa-vo organizacijos eilių komu-nistų vadovaujamą elektros darbininkų uniją, kuri turi apie 240,000 narių. Toji nistas buvo pripažintas lai-unija išmesta ne dėl to, kad

SVARSTO NUSIGINKLAVIMO KLAUSIMĄ

Valstybės sekretorius Dean Rusk (kairėj), sen. Tho-mas Morgan (vidury) ir buvęs Amerikos ambasado-rus Jungt. Tautos Henry Cabot Lodge liudijo atsto-vų rūmų užsienio reikalų komisijai, paremdami prezi-dento Kennedy sumanymą įsteigti nusiginklavimo iš-taigą. D. Rusk sakė, kad JAV turi ir toliau tęsti nusi-ginklavimo ir taikos ieškojimą, nors Sovietų Sąjunga tą trukdo kiekviena žingsnyje.

IŠ TOLIMŲJŲ HAWAJŲ

A. JENKINS

III Profesinės sąjungos

Hawajuose yra organi-zuotų darbininkų įvairiose unijose apie 40 tūkstančių. Stipriausia — laivakrovių ir plantacijų komunistuojan-ti Harry Bridges vadovybė, apie 15 tūkstančių; ant-roji, gerokai disciplinuota, vežikų, James Hoffa kont-role, apie 7 tūkstančius ir apie 20 tūkstančių įvairių amatų specialistai—namų, tiltų ir kitų pastatų statyto-jai, elektros ir telefonų laidų tiesėjai, kanalizacijos ir ke-lių, metalo ir cemento gamintojai, ligoninių slaugės ir mokyklų "profesorkos," inžinieriai ir visokie muzi-kantai, iš viso apie 20 tūks-tančių susimetę miesto cen-tralinėje amatų taryboje.

Cia kone visi diplomuoti profesionalai, deja, nesup-ranta paprasčiausių unijinių taisyklių ir vargu žino, ko-kiems galams patys priklaus-o unijai. Susirenka syki per mėnesį, tarp savęs paplepa, pademonstruoja savo gra-ziakalbystę, kurios paprastai darbininkai nei suprasti ne-gali, ir išsiskirsto. Paklausk bent vieno, ką reiškia klasi-nė kova, kokie santykiai tarp darbo ir kapitalo, kas skiria darbdavį nuo patar-nautojo, nuo paprasto dar-bininko, kokie jų interesai, tai tik žiūri išsijojęs ir tik-rai nežino, ką tu kalbi. O jei daugiau kalbėsi, tai tave apšauks jei ne komunistu, tai tikrai socialistu ir ginčas baigtas.

Amalgameitų unija vieningumo pavyzdys

Pacific Laundry savinin-kai tikėję, kad darbininkai riau-sią vietą, bet komunistai unijos taryboje vis dar tu-ri daugumą ir sekretoriaus pareigas taip apkarpe, kad jam nelieka kas veikti. Dėl to teismo pripažaintas teisė-tai išrinktas sekretorius pa-sitraukė iš savo pareigų, o visų unijų vadovybė visą uniją pašalino iš organizuo-tų darbininkų šeimos, kol ji apsisvalys nuo sukčių komu-nistų.

Balsuojant elektros dar-bininkų pašalinimo klausimą už pašalinimą pasisakė 7,320,000 darbininkų atsto-vybė, o prieš tiktai 735,000 darbininkų atstovybė. Tokia dauguma rodo, kad komuni-stų sukčiavimai ir kantrius angus "įkasių."

bematant pakriks ir grįs at-gal darban, skaudžiai nusi-vylė. Vietos darbininkai pir-mą sykį gyvenime pajuto vienybėje savo galybę, pa-matė, kad jie ne vieni, kad jie yra dalimi keturių šimtų tūkstančių tokių pat darbi-ninkų Amalgameitų unijoje. Už vis labiausiai jie kuo-roji, gerokai disciplinuota, vežikų, James Hoffa kont-role, apie 7 tūkstančius ir apie 20 tūkstančių įvairių amatų specialistai—namų, tiltų ir kitų pastatų statyto-jai, elektros ir telefonų laidų tiesėjai, kanalizacijos ir ke-lių, metalo ir cemento gamintojai, ligoninių slaugės ir mokyklų "profesorkos," inžinieriai ir visokie muzi-kantai, iš viso apie 20 tūks-tančių susimetę miesto cen-tralinėje amatų taryboje.

Laikraščiuose pasirodė Pacific Laundry kompani-jos dideli skelbimai, kad rei-kalaujama visokių darbi-ninkų, išsilavinimas nereikalingas, darbo sąlygos esą geros, užmokestis didelis—\$1.50 valandai, bet galima užsidirbti ir ligi \$2 per va-landą. Kuomet mokyklos už-sidarė atostogų, skalbyklon prigūžėjo nepilnamečių vaikų ir jau atrodė, kad įmonė dirba visais garais. Tokiam atsitikime, kaip paprastai, streikuojančių eilės jaučia-mas susirūpinimas.

Nepilnamečiams reiki-gauti specialius leidimus dar-bų departamente. Streikuojančių komisija nuėjo su protestu pas darbo kamisio-nierių, kam jis išduoda lei-dimus ir siūnia nepilname-čius streiką lauzyti. Tas po-nas komisionierius tik juo-ras pakrėtė. Nutarė pasi-matyti su gubernatorium.

Streikas žengia į politinę areną

Kada vyksta rinkiminės kampanijos vajus, tai viso-kie politikieriai, įskaitant ir gubernatorių, neprašyti at-eina, kalba ir prašo už juos pabalsuoti. Bet po rinkimų jie tavę jau nebepažįsta. Taip ir šį sykį pasirodė—gu-bernatorius labai užimtas, neturi laiko. Gerai, mes jam duosim laiko.

Unijų atsakingi vadai pranešė gubernatoriui, kad streikininkai nutarė demon-stratyviai su savo visomis iškabomis eiti pas gubern-a-torių su protestu, kam jo pa-skirtas darbo komisio-nierius lauzo streiką. Eisena prasidės 2 val., o trečią jau bus prie Iolani rūmų, kur yra gubernatoriaus būveinė.

Streikininkai pirmą va-landą pradėjo rinktis prie unijos raštinės. Tuo metu telefonu buvo pranešta, kad Pacific Laundry darbovietė-

je visiems nepilnamečiams streikalaužiams leidimai at-saukti ir jie visi jau išvyti laukan. Streikininkų ūpas pakilo 100%, o darbo komi-sionieriui nosis nubraukta.

Mat, šių metų rudenį vėl bus politiniai rinkimai, kartu ir gubernatoriaus rinkimai. O ta vieta ne vien garbinga, bet ir ganėtinai šilta, konkurenčių netrūksta. Streikininkams atitinkamai išaiškinta, ką reiškia politinė kova.

Poniutės streiklaužių rolė
Kuomet nepilnamečiai streiklaužiai tapo išvyti lau-kan, tai darbovietė vėl ap-tustėjo, beliko tik "forma-nai" ir "forleidės," kurie moka kitus raginti prie dar-bo, bet juodu darbu ir savo praktiko liejimu nenori pa-sižymėti.

Kaž kieno sumanymu pradėta streiklaužių verba-vimas Waikiki kurortuose. Ten atsirado poniūčių ir pa-nelių su riestais liemenukais, su plonyčiais labai gra-žiais ir madingai nudažytais pirštų nagais, kurios gal dėl smalsumo, o gal savo klasi-nėi sąžinei pademonstruoti, atvyko į skalbyklą dirbti.

Cia gi rado skalbinius su-merkčius "Clorox'e" ir kito-kiuose chemikaluose ir vos tik palietė juos savo meni-kai nudažytais pirštukais, visi dažai nusilupo ir patys pirštukai pradėjo riestis į priešingą pusę. Jos spiegdams lėkė iš dirbtuvės atgal į Waikiki paplūdimius savo riestus liemenukus prieš sau-lę kaitinti.

Unijų bendras frontas

Ketvirtos savaitės paba-igoje buvo susauktas visų unijų aktyvistų specialus su-sirinkimas, kuriame dalyva-vo ligi vienam visų apmoka-mi visų unijų viršininkai, įskaitant ir Hoffa vežikus, liko nekviesti ir nedalyvavo vien tik laivakrovių-planta-cijų unijos komunistinės "vėros šinkoriai." Pirmą sykį vietos darbininkų judė-jimo istorijoje įvyko toks su-sirinkimas.

Aktyvistų susirinkime bu-vo padarytas pranešimas apie streiko eigą. Čia jau il-gų kalbų ir agitacijos nereikėjo. Žymiausių unijų vadai sudarė specialią komisiją, kuri pasiryžo baigti streiką darbininkų laimėjimu arba suduoti kompanijai tokį smūgį, kuris būtų pavyzdžiu visiems laikams, kad dau-giau su automobiliais piketo linijose darbininkų nedau-žytų.

Komisija nutarė sudaryti sąrašą visų įmonių, kurios duoda savo skalbinius strei-kuojančiai skalbyklai, ir kreiptis į jas, kad nebeuotų skalbinių, arba streikas į joms. Piketininkų eilės tuoj pasirodė prie aštuonių imo-nių įvairiose miesto dalyse. Fabrikantų susivienijimas spiegia visais balsais, bet jų niekas neklausio, atrodo lyg vystosi generalinis strei-kas Honolulu didmiestyje.

Pirmučiausia viena iš stambiausių įmonių—Kaiser ligoninė, kuri už savo skal-binius Pacific Laundry su-moka 40 tūkstančių dolerių per metus, savo skalbinius atidavė kitai skalbyklai. Tą patį padarė Sheraton 4 di-džiausių viešbučių korpora-cija, kuri duodavo darbo už 35 tūkstančius dolerių per metus. Tai mirtinas smūgis streikuojančiai Pacific La-undry kompanijai. Amalga-meitų unijos milžiniškas lai-mėjimas.

(Bus daugiau)

Kas savaitė

Neutralieji

24 neutralios valstybės Jugoslavijos sostinėje baigia kalbėti ir skūstis dėl visokių pasaulio negerovių. Tų val-stybių atstovai, prezidentai, ministrai pirmininkai ir užsienio reikalų ministrai, prikalbėjo dideles krūvas žodžių ir, kaip galima buvo spėti, daugumas kalbėjo apie atgyvenusio kolonializ-mo negeroves, apie "impe-rializmo" baisumus ir pana-sius dalykus ir tik kai kurių valstybių vadai turėjo dra-sos pasmerkti Sovietų Są-jungą už atominių ginklų bandymų atnaujinimą.

Tarpe smerkiančių "im-perializmą" buvo tokių, kurie seniai jau naudojami vi-sokeriopa Amerikos para-ma, bet apie tai viešai užsi-minti neįsijaušo...

Kokios naudos neutralio-sios valstybės tikisi iš savo posėdžių Belgrade, vargu žino ir jos pačios. Gal tikisi daugiau pinigų išpėsti iš Vakarų ir Rytų? Gal sudarys naują bloką Jungtinių Tautų organizacijoj? Gal tikisi ko kito, bet iš pasaky-tų ten kalbų visgi lieka neaišku, ko jos susirinko ir ko tikisi pasiekti savo nusi-skundimais.

Idomu, kad neutralieji i savo verkšlenimų suvažiavi-mą nekvietė tokių tradici-niai neutralių valstybių kaip Švedija ir Šveicarija, nei naujausios Rytų - Vakarų derybose pagimdytos neu-tralios Austrijos. Belgrade posėdžiavo neutralūs elge-tautojai.

Brazilijoje...

Brazilija vis dar neturi pastovaus prezidento ir dar neaišku, kaip ji sugebės sa-vo vidaus krizę pergyventi.

Teisėtas šalies presiden-tas Goulart jau grįžo į Bra-ziliją, bet sostinėje bijo pa-sirodyti, kad karo vadai jį nepadėtų į kalėjimą. Brazi-lijos parlamentas ant greitų-jų pakeitė konstituciją ir pa-gal tą pakeitimą J. Goulart galėtų būti prezidentu, bet krašto jis nevaldytų. Valdy-mas būtų ministerių pimi-ninko rankose. Pats J. Gou-lart laikinai apsisotjo pacioj pietinėje Brazilijos valstijoje, kur gubernatorius yra jo giminaitis ir kur kariuomė-nės trečioji armija žada jį remti.

Atrodo, kad Brazilija ga-li prieiti prie pilietinio ka-ro, nors rašant šiuos žodžius pirmo šūvio dar niekas ne-buvo paleidęs.

Jei prieitų prie vidaus ko-vų, "imty balsą" ir darbinin-kai, kurių unijos jau grasino skelbti generalinį streiką, jei Goulart nebus įleistas į prezidentūrą.

Brazilijos komunistai tiki-si iš vidaus sumišimo nema-žai pasinaudoti. Komunistai ten turi nemažai savo šali-ninkų, todėl pilietinio ka-ro atveju jie neabejojamai bandytų išplaukti į paviršių ir dėtis "konstitucijos gynė-jais."

Chruščiovo bomba

Sovietų Rusija išsprogdi-no naują atominę bombą kažkur "Semipalatinsko sri-tyje" Azijoje. Paskutinį kar-tą, kada sovietai sprogdino savo atombombas, jie, baigę

bandymus, paskelbė visam pasauliui, kad jie "vienaša-liškai" atsisako nuo atomi-nių ginklų bandymų. Taip paskelbė ir "atsisakė." Pas-kui beveik tris metusėjo de-rybos dėl uždraudimo ato-minių ginklų bandymų. De-rybos vilkinosi ir pagaliau rusai aiškiai pradėjo rodyti, kad jiems joks susitarimas visiškai nerūpi. O dabar tie patys rusai "vienašališkai" vėl sprogdina atomines bombas ir visam pasauliui rodo, kokie jie yra dvikal-biai apgavikai.

Zinoma, dabar ir Ameri-ka gali tęsti atominių gink-lų bandymus, tą pat gali da-ryti ir Anglija. Tik klauši-mas, koks tikslas šitokių bandymų ir ar vėl atmosfera nebus pritersta radioaktyvi-nių kritulių, kurie gali būti kenksmingi žmonių sveika-tai? Žmonija gali dėkoti Maskvos barbarams už gerą pasitarnavimą.

Pagalba mokykloms

Prezidento Kennedy siū-lytas įstatymas apie davimą pagalbos iš federalinio izdo viešosioms mokykloms šiais metais dienos šviesos nebe-išvys. Katalikų bažnyčios vadai įstatymą pasmaugė, nes, jų manymu, valstybės izdas turėtų šelpti ir parapi-jines mokyklas. Kongrese atsirado užtenkamai balių ar kunigų klausančių kong-resmonų ir įstatymas "bus svarstomas kitais metais."

Kaip bus kitą metų kas ten žino, o dabar katalikų bažnyčios atsakingi žmonės jau pradeda kalbėti apie at-sisakymą nuo parapijinių mokyklų. Tokiai minčiai pritaria ir kardinolas Cush-ing, Bostono arkivyskupas. Ar tokios griešnos mintys skelbiamos pagąsdinimo tik-slu ar iš tikrųjų bažnyčiai parapijinės mokyklos nėra taip jau svarbios?

Jei tai gąsdinimas, tai ne-žinia, kas to išsisęs. Juk miestai ir valstijos turi parū-pinti vaikams mokyklas ir jei parapijinės mokyklos už-sidarys, tai tokios mokyklos ir bus parūpintos. Gąsdini-mas čia nieko neišgašdins, nors piliečiams ir reiktų kiek daugiau pasikaštyti.

Jei net kardinolai mano, kad nuo parapijinių mokyk-lų bažnyčia gali atsisakyti, tai tas yra tik dar vienas įrodymas, kad toms mokyk-loms nėra jokio reikalo iš federalio izdo pinigų skirti. Viešosiose mokyklose gali mokyti visi vaikai.

Automobilių streikas?

Šį trečiadienį gali prasidė-ti automobilių darbininkų streikas prieš didžiulę Gene-ral Motors korporaciją. Jei prieitų prie streiko, tai virš 300 tūkstančių darbininkų stotų į kovą dėl naujos, ge-resnės darbo sutarties.

Iš vienos korporacijos, American Motors korpora-cijos unijai pavyko iškovoti penkų dalybos principą, bet General Motors, Fordas ir Chrysler tą reikalavimą vi-sai atmetė ir unija nebandys jų priversti. Bet unija nori laimėjimų, kaip ir sutartyje su American Motors. Ar pa-siseks?

Kai laikraštis pasieks ska-ltą, kada sovietai sprogdino savo atombombas, jie, baigę

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEPRASO.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Serga J. V. Stilsonas

Juožas V. Stilsonas, senosios kartos lietuviams plačiai žinomas pažangiosios visuomenės veikėjas, pradėjo negaluoti. Jis dirbo SLA raštinėje ir padėdavo Tėvynės spaustuvių. Išėjęs į pensiją, bedirbdavo porą dienų per savaitę, bet jau kelintas mėnuo nebesijaučia darbingas ir nieko neveikia. Linkiu jam greitai pasveikti.

Nesveikuojas ir Tėvynės
redaktorius

Paskutinėmis dienomis suneigavo ir M. L. Vasil, Tėvynės redaktorius, bet nepasiduoda ligai ir savo darbo neatsisako. Linkiu jam tą nelabą greitai toli nuo savęs nuvaryti.

SLA sekretorės rūpesčiai

Dr. M. J. Vinikui mirus, SLA Vykdomoji Taryba sekretoriaus pareigoms paskvietė Bertą Pivaronię. Ji atvyko tuo metu, kada reikėjo paruošti organizacijos metinius pranešimus. Tas reikalauja daug energijos ir galvosūkio, bet ji tai laiku atliko.

Dabar būtų galėjus rami pabūti, bet užgule kiti rūpesčiai. Susirgo ir trumpai sirgęs mirė raštinėje dirbęs Jonas Kružė. Po kelių dienų pradėjo nesveikuoti ir iš pareigų pasitraukė J. V. Stilsonas, o dabar suneigavo ir Tėvynės redaktorius M. L. Vasil.

Visa tai sukelia naujų rūpesčių, bet, miela sekretore, nenusimink, nes yra sakoma:

Kai audra užveina
Ir pradeda lyti,
Zaibai im' žaibuoti,
Perkūnas trankyti,—
Tuomet jau atrodo,
Kad giedros nebebus,
Ir toje audroje
Pasaulis pražus.
Bet audrai praėjus,
Vėl saulutė šviečia
Ir susiraminti
Ji maloniai kviečia.
Tuomet vėl atrodo,
Kad audros nebuvo,
Kas jos nuogastavo,
Tasai bailys buvo.

Zmogaus asmeniniam gyvenime ir tarnybinėse pareigose pasitaikę nemalonumai nėra amžini.

K. Zemaitis

Opera veiks

Buvome rašę, kad Metropolitan opera ateinančią

žiemą neveiks, nes nesusitarė su orkestro nariais, kurie reikalavo pakelti algas.

I tą reikalą energingai įsijungė net pas prezidentas ir pavadė darbo sekretoriui Goldbergui tarpininkauti. Šiam pavyko abi puses sutaisyti pasiūlymu paversti tą klausimą arbitro komisijai, kuriai jis pirmininkaus.

Taigi, opera savo darbo nenutrauks, ir vaidinimai prasidės kaip visuomet spalio 23 d.

Baisus džiaugsmas!

Rugšėjo 18 d. suomių laivų į Lietuvą išplaukė Drasutis Sova, kurio tėvas buvo Lietuvos kariuomenės generolinio štabo karininkas, bolševikų kalintas, karui prasidėjus kartu su dideliu būriu kitų kalinių iš Minsko vartas Rusijos gilumon ir prie Cervenės būtų buvęs sušaudytas, jeigu jam nebūtų pavykę pabėgti.

Jei į Lietuvą grįžta toks sūnus, kurio tėvą dabartiniai Lietuvos valdovai prie sienos statė, tai to vyruko galvoje tikrai kas nors netvarkoj. Yra ko "Laisvei" ir kitiems Maskvos klapčiams džiaugtis!

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Amerikos Piliiečių
Klubas neturi mirti

Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas (LAPK) įsteigtas 1907 m. 1957 m. jis minėjo savo veiklos 50 metų sukaktį, o šiame spalio 28 d. jis minės savo namo įsigijimo 30 metų sukaktį dideliu banketu.

Klubas nuo pat savo veikimo pradžios laikosi dėsnio: "Patraukti narius, kad taptų Jungtinių Valstybių piliiečiais; gintų lietuvių ir lietuvių nuo niekinimo; auklėtų lietuvių tarpe brolišką meilę". Ar begali būti gražesni ir geresni tikslai? Aišku, kad ne.

Tais tikslais LAPK apie save subūrė Brooklyne gausų būrį lietuvių. 1930-1931 metais sumanęs pasistatyti nuosavą namą, Klubas pritraukė ne tik Amalgamėtų unijos lietuvių skyrių Nr. 54, bet ir šv. Jurgio Draugiją. Jos abi atėjo pagalbon, pasikolindamos po \$15,000.

Inventoriui įsigyti ir Klubui išpuosti buvo pakviesti Brooklyno ir apylinkės lietuvių biznierių. Ir jie nuo-

širdžiai atsiliepė. Neveltui ir šiandien namo priemenėjant sienos bronzos lentoje yra sužymėti mūsų dosniųjų biznierių vardai.

Iki 1930-31 metų Brooklyno lietuviuose vyravo nuomonė, kad vietos lietuvių negalima suvienyti bendram darbui, bet Klubas pavyzdys tą nuomonę sugriovė. Jei tik rimtas darbas pradėtas, brooklyniečiai neblogo kaip kitų miestų lietuvių ir ji įsijungia.

Tiesa, šiandien kai kurios organizacijos nuo klubo pasitraukė. Siuvėjas iš Klubo išsikelti privertė A.C.W. unijos vadovybė, nes ji turi savo namą. Jai buvo reikalingi siuvėjai, ji juos ir atsiėmė.

Šv. Jurgio Dr-jai jau uždarė. Atskiri senesnio amžiaus asmenys išmirė, kiti išsikėlė į užmiestį gyventi. Visas lietuviškas gyvenimas pradėjo silpnėti: susirinkimai, vestuvės ir kitoki parengimai pradėjo mažėti.

Klubas šiandien skolų neturi, bet biznis sumažėjo. Klubu narių dvasia nebe ta, kokia buvo prieš 30 metų. Susirinkimai menkiau. Seniau, renkant valdybą, kandidatus neturėjo, o dabar vos galima priprašyti, kad kas apsiimtų kandidatuoti. Žodžiu, didelis pasikeitimas.

Šitaip esant, Klubas vadovybė labai susirūpino išjudinti ne tik narius, bet ir kitus Brooklyno lietuvių su jų dar veikiančiomis organizacijomis, kad jie susidomėtų Klubu. Lietuvių rengiamos vestuvės, banketai, susirinkimai ir kitoki parengimai turėtų būti rengiami Klubu name (280 Union Ave.).

Spalio 28 d. Klubas ruošia banketą savo namo 30 metų sukakties atžymėti. Prieš 30 metų Klubas kvietė lietuvių ir talka namams statyti, šiandien jis kviečia visus lietuvių Klubą išlaikyti. Jis kviečia visus ir į savo banketą, kur bus ne tik pasilinksminama, bet ir pasikalbėta, kaip vėl su didesne energija išvystyti Klubą veiklą ir lietuvių vieningumą.

Vienas Komiteto narių.

N. PHILADELPHIA, PA.

Mirė Magdalena Bartaiienė

Velionė Magdalena gimus ir augus Lietuvoje, Marjampolės apskrityje, Silavoto valsčiuje, Pagražio kaime. Į JAV atvyko prieš 50 metų ir apsigyveno New Philadelphijoje. Čia ji visą laiką ir gyveno. Pirmą kartą iškėję už Juozo Bersonavagė, kuris mirė 1931 metais. Likusi našlė, ji antrą kartą iškėję už Jono Bartaiiaus, kuris taipgi mirė 1960 metais. Š. m. rugpiūčio 14 d. širdies priepuoliu mirė ir ji pati ir palaidota Parapijos

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA
Visos programos iš WOPR.
1490 kil. AM 102-7 FM
Kasdien: nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto.
Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUSKOS: pirmą 7 val. v.
Tel.: HEMLOCK 4-2413
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

kapuos rugpiūčio 18 d.

Liko liūdintys sūnus Juozas, gyvenantis Livittown, N. J., dvi dukterys — Blanche, iškėjęs už Juozo Jakačio, ir Elena už Adolfo Condack, abi gyv. Port Carbon, bet, dar trys broliai ir sesuo. Vienas brolis Jurgis Spūdis ir sesuo Ona gyvena Lietuvoje. Antras brolis Povilas Spūdis, gyvenantis Philadelphijoje, ir trečias brolis Pranas Spūdis, gyvenantis Woodhaven, N. Y.

Pranas Spūdis ir jo žmona Bronė kasmet atostogų progą nuvykdavo savo sesers aplankyti. Šiais metais paskutinį kartą ruvijo su ja atsisveikinti ir kartu palydėti į amžino poilsio vietą. Pranas Spūdis sako, kad sesuo Magdalena dažnai pareikšdavo sunkios ir ilgos ligos baimę. Sako, dukterys iškėjęs, auklėja savo šeimas ir turi užtenkamai savo naminių rūpesčių, tai nenorėčiau jų apsunkinti.

Velionės pageidavimas išsipildė Rugpiūčio 14 d., grįždama į namus, atsisėdę šalinam namo pasileidė ir širdies priepuoliu be ligos užmigo amžino poilsio miegu.

Velionė Magdalena buvo religinga moteris ir aktyviai veikė savo vietos parapijoje ir priklausė parapijos draugijoms. Ji turėjo ne tik daug giminių, bet ir draugų. Prie velionės karsto buvo daug gėlių. Laidotuvis lankėsi ir į kapines lydėjo skaitlingas būrys žmonių. Po laidotuvių Port Carbon mieste, Bartaišaus restorane, buvo pietūs laidotuvių dalyviams.

Magdalena, išėjęs ramiai Dėdės Samo laisvoje angliakasių žemėje, kur daug metų gyvenai, auklėdama šeimą, o Tavo artimiesiems — sūnui, dukterims, žmonai, anūkams, seseriai ir broliams reiškiau gilią užuojautą ir linkiu susiramtinti.

K. J. P-kas

NEW BRITAIN, CONN.

Kerštas neapsimoka

Teisme 27 m. David Collihon buvo kaltinamas sudrąšos drabužius 28 metų merginai Lynde Fourmar, kuri ir apskundė jį teismui. Teisme paaikšėjo, kad ta mergina apskundė vaikiną iš keršto, todėl teismas vaikiną išteisino, o merginą nubaudė \$50 už neteisingą kaltinimą.

Daug baudų

Per 6 mėnesius visokių baudų sumokėta \$54,556. Daugiausia sumokėjo automobilių vairuotojai.

Lender Fray & Clark
sumažėjo darbininkų

Antrojo pasaulinio karo metu čia dirbo virš 3,000 darbininkų, o dabar bedirba apie 1,800. Mat, tada turėta daug valdinių užsakymų, o dabar, dabar yra tobulės mašinos, kuriomis su daug mažesniu darbininkų skaičiumi galima daug daugiau pagaminti.

Čia gaminama įvairūs vaistai ir kosmetika. Bendrovė pasimoko išleisti reklamai 5 mil. dolerių.

Pr. Nauncikas

Zmogus sensta, kai netenka idealų.

WATERBURY, CONN.

Balso labai piknikas

Labdariejiems reikalingas per Balfą remti ruošiamas piknikas rugšėjo 9 d., šeštadienį, Waterburyje, Conn. nuo 4 val. p. p. Spindle Hill Road, Danutės Venclauskaitės sodyboje.

Toks parengimas jau tradicinis: Danutė kasmet po vieną pikniką rudenį suruoša, pagerbdama savo tėvų a. a. Stanislovo ir advokato Kazimiero Venclauskių atminimą.

Pikniko svečiams vaišės. Danutė paruošia savo lėšomis, o visus svečių sudėtus pinigų atiduoda Balfui. Be tokio pikniko rudenį, ji dar suruošia tokiu pat būdu vieną pavasarį kaip tik vasario 16 d. — Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį dieną.

I šį pikniką rengėja kviečia visus, kurie nori paremti Balfą.

Kor.

MALONU PASIVAZINĖTI

Visi vasarą važinėjęs, tai sumaniau ir aš aplankyti Bostoną ir Clevelandą.

Bostone pataikiau į Lietuvių Darbininkų Draugijos 21 kuopos gegužinę Bernice Claire sodyboje prie No. Easton.

Vieta labai graži, pušynėlis kvepia tikrai kaip Lietuvoje. Labai gerai atsimenu žibikų pušyną, kuriame daug laiko jaunystėje esu praleidęs. Iš Viekšnių daug žydų atėdavo į tą pušynėlį sveikatos sumetimais. Aš gi ji lankiau ne sveikatos iškodamas.

Maloniai laiką gegužinėje praleidau, užmezgiau naujų pažinčių. Buvo gegužinėje ir Kazys Bukaveckas iš Cliffside, N. J. Gaila buvo N. Jonuškos, kad jis turėjo taip daug dirbti, nes ant jo pečių krito sunkiausia gegužinės rengimo našta.

Bostono miesto šeiminių kamų turėčiau pasakyti, kad mūsų Easton, Pa., nors daug mažesnis, bet tokių šiukšlynų, kaip Bostono didžiojoje Broadway gatvėje, net bomenų nėra.

Clevelande aplankiau savo gimines. Mane išvažinėjo po visą miestą. Gražus miestas ir svarus. Ir naujakuriai draugiškesni, negu Bostone.

Joseph Johnson

NAUJAUSIOS KNYGOS

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT, Rapolo

Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina \$5.00

TREJOS DEVYNERIOS, dr. S. Aliūno humoristi-

niai eilėraščiai, 64 psl., kaina \$1.00

VIENISI MEDŽIAI, roman-

as, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti vir-

šeliai, kaina \$3.50

TOŽŲ KLUBAS, Antano

Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: 636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

DETROITO NAUJIENOS

Gražus socialdemokratų
išvažiavimas

Rugpiūčio 20 d. Detroito socialdemokratai buvo surengę tradicinį išvažiavimą. Kadangi oras pasitaikė kaip tik tinkamiausias piknikams (vėsu, su lengvais debesėliais, sausa), tai beveik visi kviestieji svečiai suvažiavo.

Vieta, Stasio Navicko ūkis, yra labai graži gamtos atžvilgiu, o čia dar šeiminių labai švairiai laikomasi, tad po žalias pievutes svečiai vaikščiodami neatsigėrėjo, o daugelis ant jų žalių pievūčių ir sėdinėjo, kėdžių neieskodami. Rengėjai svečius vaišino geras pietumis ir visokiais gėrimais. Buvo loterijon leidžiama bonka degtinės ir sūris. Buvo parduotuvė K. Bielinio atsiminimų knygų, ir jų pora parduota. O prisiminus Stepono Kairio bėdas, pora poniūčių savanoriškai išėjo parinkti jam aukų. Kai jau saulėlė bebuvo, taip sakant, "per dvi kačergas" nuo žalių gėlių, niekas nebesiklausė plokštelių muzikos, o patys pradėjo dainuoti. Iki sūtemės buvo išdainuotos visos dainos, kitos net po du ir tris kartus. Žinoma, lietuviškos! Labai gražu, kad publiką sudarė visokių pažiūrų ir visokio amžiaus svečiai: šiame krašte gimusieji, senieji emigrantai ir naujieji ateiviai, tačiau visi lietuviai.

Socialdemokratai dar kartą įsitikino, kiek daug draugų turi. Nors šias eilutes rašant visų davinų dar nėra, bet nereikia abejoti, kad išvažiavimas bus davęs LSS kuopai pelno. Aišku, tas pelnas ir ateityje, kaip praityje, bus sunaudotas geriems, lietuviškiems tikslams. Juk iš senųjų org-ju socialdemokratai ir Detroito lietuvių namams įsigyti šį pavasarį pirmieji šimtą paaukojo, neminint smulkesnių aukų Altui, Balfui ir kitur.

Daugiausia šį išvažiavimą rengiant pasidarbavo LSS 116-tos kuopos v-bos p-kas Antanas Sukauskas, senieji kuopos veikėjai Ona ir Mikas Balčiūnai, Ona ir Antanas Strazdai, Pranas Bronskis. Dirbo ir visi kiti nariai, kas kiek pajėgė. Virtuvėje gražiai talkininkavo ne kuopos narės Bronė Sukauskienė ir Verutė Vaitiekus.

Aukos Steponui Kairiui

paremti

Socialdemokratų išvažiavimo metu LSS 116-tos kuopos garbės narė aktorė-režisierė Zuzana Arlauskaitė-Mikšienė ir visuomenininkė Bronė Gaivelienė pasisūlė parinkti aukų prof. Stepono Kairio materialinės būklės pagerinimui. Per valandą kitą jam surinko 78 dolerius. Čia duodame aukotojų sąrašą, kaip jis surašytas aukų lapuose, tik sugrupavę pagal aukos dydį. Po \$10.00 — S. Piliškienė ir Ch. Martin; po \$5.00 — S. Malinauskas ir J. Sidagis; po \$2.00 — M. Kučinskienė, J. Jeneckas, J. Rekašius, M. Šnapštys, A. Mikalkėnas, B. Gaivelis, V. Rastenis ir V. Kunciuonas; po \$1.50 — E. Molienė ir A. M.; po \$1.00 — V. Kavaliū-

nas(?), Z. Markevičius, P. Januška, B. Januškenė, L. Leparskas, A. Strazdas, V. Sirutavičius, P. Masiokas, B. Burba, S. Sirutis, Ph. Warner, A. Sukauskas, V. Viskantas, K. Veikutis, Barauskas, J. Sutas, V. Jomantas, Neišskaitomas parašas, J. Palionis, A. Boreišis, A. Nakas, S. Varekojis, B. Tapauskas, K. Gogelis, Bungalas(?), A. Shurkus, V. Kankalis, A. Putna ir vieno dolerio pavadė neužrašyta.

Rinkėjoms ir visiems aukotojams priklausė didelė padėka. Laiku suteikta kad ir nedidelė materialinė auka duoda labai didelę moralinę pagalbą.

Statys operetę

Dar nežinia, kokią operetę ir kurio uksiai laiku, bet šį rudenį šv. Antano parapijos bažnytinis choras žada išieiti sceną. Tai Detroito neigirdėtas dalykas per ketvirtį šimtmečio. Tiesa, čia buvo lietuviškai statytų operetų prieš metus ir kelerius metus, bet dainininkai vis būdavo čikagiečiai. Žinau, kad šv. Antano choras turi eilę labai gerų balsų, ir jų pasirodymas su operete tikrai laukiamas. Šitiek lietuvių Detroito, šitiek dainuojančių per piknikus, vestuves, net salimuose, bet neinančių į choras! Gal su tos operetės pastatymu bus atstatyta dainuojančių garbė ir pakelta dainuoti galinčių moralė. Gal po to Detroito įsisteigs ir stiprus nebažnytinis choras?!

Dar vienas didelis piknikas

Rugšėjo 10 d. rengiamas šv. Antano parapijos piknikas, atrodo, bus paskutinis iš didžiųjų šios vasaros piknikų. Jis bus New Liberty parke ir prasidės 12 val. Kadangi minima parapija iš visų trijų Detroito esančių parapijų lietuviškiausia, tai jos parengimas remia ir nepraktikuojantys geri lietuviai.

Socialdemokratų

susirinkimas

LSS 116 kp. narių susirinkimas rugšėjo 9 d., šeštadienį, Emilės ir Balio Umbrazų namuose, 17243 Salem Ave., Detroit, Mich. Prasidės 5 val. po pietų. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Be kitų įprastų punktų, bus duota ir smulki išvažiavimo apyskaita.

Serga Ona Kūdžiuvienė

LSS 116 kp. organizatoriaus Juozo Kūdžiaus žmona Ona jau keletas savačių blogai jaučiasi. Prieš kurį laiką Providence ligoninėje jai buvo padaryta operacija, kuri, sakoma, pavykusi gerai. Ligonė šiuo metu gydosi namie, 14912 Lesure Ave., Detroit 27, Mich. Ligonė linkime greit visiškai pasveikti!

Alfonsas Nakas

MOSŲ ATSTOVO ANGLIJOJE NAUJAS ADRESAS

J. Venskunas
1 Stewart Street,
Mossend, Bellshill
Lanarkshire, Scotland.

AMERIKOS IDOMYBES

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabriškai Vakaruose; "Proletariato diktatūra"; Ispūdziai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyną daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjus miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekliis; Ispūdziai iš Meksikos; Bulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Eleras, kuriame žmogus neaksta; Neįmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme; Žuvis be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsakiusiems knyga tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš pavergtos Lietuvos

I "komunizmą" įžengus

Ir Lietuvos komunistų laikraščiai spausdina straipsnius, antraštėmis "Komunizmas tampa tikrove". O kokia ta tikrovė, tegu liudija nors šitie jų pačių atskleidžiami mažmožiai:

"Tiesa" rašo, kad Akmenės cemento fabriko darbininkai skundžiasi dėl Mažeikių avalynės fabriko batų. Jų pagaminti batai, esą, tesilaiko kelias dienas, o vėliau jie išsižioja, padai palieka latų viršų ir vinis prie viršaus".

O "Šluota" Nr. 14 rašo: "Plastmasinių dirbinių fabrikas "Neringa" Kaune gamina šukas — broką. Šukų dantys atsiserpetoję, peša plaukus".

"Buitinės chemijos gamykla "Saga" Kaune gamina plastmasines sagas, kurios drasko rūbus".

"Prekių kokybės inspekcija uždraudė pardavinėti kai kurių rūšių batus, pagamintus avalynės kombinatė "Elnias" Šiauliuose, nes tie batai labai grubaus darbo".

"Lietuvos geležinkelio darbininkų apūpinimo skyriaus (DAS) siuvykla prisiuvo tokių baltinių, kurių negalima užsivilkinti — perdėm brokas".

Jei iš Maskvos skleidžiama komunizme net tokių dalykų negalima išvengti, tai aičiu už toki, atsiprašant, komunizmą. Todėl nestebėtina, kad iš jo bėga kas ir kaip begali. Sakysim, Berlyne lipa per spygliuotą tvorą, plaukia per vandenį.

A. Sodeika ir Nikitos taikos vėliava

Daug Amerikos lietuvių pažįsta Antaną Sodeiką, kuris čia pradėjo dainuoti, vėliau išvyko į Lietuvą ir ten operoj dainavo. Tai vienas žymiųjų operos solistų. Dabar jis tik konservatorijos profesorius.

Gali būti geras dainininkas, bet nieko nenusimanyti politikos klausimais. O jei toji sritis nenusimainai ir neturi tvirtų principų, tai ir lingvojies kaip smilga, kur vėjas pučia.

Ir A. Sodeika tautininkų laikais nukrypo į tautininkus, o dabar jis komunistams ne tik operoje, bet, taip sakyti, ir gatvėje dainuoja, kiša nosį ten, kur nereikia.

Štai iškilo į padangės Titovas, ir konservatorijos profesorius A. Sodeika ne iškenčia nerašęs "Literatūra ir Mėras" žurnalui straipsnelio apie Vostok-2, kuris "neša aplink žemę tarybinę taikos vėliavą".

Šalin imperialistų užmačios!

Taip "Tiesos" Nr. 195 šaukia generolas Vincas Vitkauskas. "Vakarių valstybės mobilizuoja visas Vakarių Vokietijos materialines ir dvasines jėgas trečiam pasauliniam karui paruošti, įtraukdamos ją į karinį Šiaurės Atlanto bloką, nukreiptą prieš Tarybų Sąjungą," o "Tarybų Sąjunga ar kam nors grasiną dėl to, ar kėsinau? Jos užsienio politikos kursas — ne karas, o taikus sambūvis".

Kaip kitaip jis gali rašyti, misdamas iš Nikitos malonės?

Kai du rusai susipešė

Būna ir taip, kad ir atėjūnai rusai tarp savęs susipešė. Štai Rokisky mokytojaus Sergej Grigorijevič Stiažkin. Jis į savo butą priėmė gyventi savo tautietį Malkovą, milicijos pareigūną. Priėmė laikinai, bet tas gyvena jau nuo pernai metų ir nemano išsikelti.

Stiažkin kreipėsi į miesto valdybą, į miliciją — nieko negelbėjo. Milicijos viršininkas, taipgi rusas, A. Treščenkina pareiškė, kad Stiažkin pats kaltas, kam įsileido Malkovą.

Dabar ši reikalą jau iškėlė "Sovetskaja Litva", tai reikia manyti, kad susipešę du "vyresnieji broliai" bus kaip nors išskirti.

Šitai vykdoma "Viskas žmogui"

"Sovetskaja Litva" Nr. 195 rašo apie Ukmergės avalynės dirbtuvę. Direktorius prieš atostogas pažadėjęs sutvarkyti jos patalpas, bet pažadas palikęs pažadu. Nėra ventiliacijos, todėl tenka dirbti dulkių debesyse, langų rėmai supuvę, visur siaučia didžiausi skersvėjai, blogas apšvietimas ir tt.

Mirė B. Adomulis

Šią vasarą Panevėžyje mirė buvęs nepriklausomybės laikais pirmasis miesto burmistras ir pradžios mokyklų inspektorius Bronius Adomulis.

Pasikorė Kučneris

Panevėžio pradžios mokyklos jaunas mokytojas Kučneris, nebegalėdamas pakęsti bolševikiškos santvarkos ir teroro, grįžęs iš mokyklos, pasikorė.

Surado Amerika, bet niekas jo neklauso

Kažkoks M. Jackevičius "Tiesos" Nr. 196 išdrožė ilgiausią straipsnį "Dėmesio centre — žmogus". Jame skundžiasi, kad valgyklose labai bloga tvarka — ilgai reikia užtrukti, kol pavalgai. Nusiskundęs jis duoda patarimą, kaip reikia sutvarkyti, kad atėję valgyti neturėtų ilgai laukti. Ir ką jis siūlo? Gi paprastą JAV kafiterijų tvarką: įėjus iš automato išsitrauki kortelę, pasiimi norimus valgius, tarnautojas tau kortelę įspaudžia, kiek turi mokėti, pavalgę išeidamas kasininkui sumoki reikiama sumą.

Matote, apie tokį paprastą dalykėlį reikia net ilgą straipsnį rašyti ir nebūti tikram, ar biurokratai susidomės tavo pasiūlymu.

Vilnių pasiekė dujotiekis

(E) Rugsėjo 13 d. Vilnių pasiekė dujotiekis, nutiestas nuo Dašavos, Ukrainoje. Priimant šią "dovaną iš Ukrainos", Vilniuje įvyko mitingas Vingio parke, kalbas pasakė Maskvos atstovas K. Smirnovas, Lietuvos partiniai ir valdžios pareigūnai. Kom. partijos sekretorius J. Maniūsis savo kalboje pranešė, kad šiais metais "daugelis sostinės ūkio objektų, elektrinės ir pramonės įmonės galės kuriai naudoti dujas... nauja kultūrinė įžengs į darbo žmonių namus...". Paciami Vilniuje nutiesta 44 kilometrai dujų tinklų, įjungti gyvenamieji namai ir įmonės. "Tiesa"

NE DAILININKO PIESTAS PAVEIKSLAS

Atrodo kaip pieštas paveikslas, bet taip nėra. Ta visko netekusi moteris sėdi savo sudėgusiu namų prieangy. Gaisras padarė \$100,000 nuostolių, du žmonės žuvo. Nelaimė įvyko San Francisco mieste.

Pamirštieji nenuoramos

J. VLKS

Žmogaus dvasia nerami, valdžiai jau ir tada kelias į o protas veržlus. Žinoma, ne visų. Ne visi tokiomis dvasios ir proto savybėmis apdovanoti. Bet niekam iš žmonių nėra svetimas noras ką nors išrasti, surasti. Tokių turėjo ir turi visos tautos. Taip jau įprasta, kad į tokius, vis kažko naujo ieškančius, žiūrima, kaip į savotiškus nenuoramos, vietoje nenustatytus. Kai kieno jie ir pasiepti.

Na, o ką iš seno neviliojo mintis padangėse paskraidinti? Tokių savotiškų svajotojų turėjome ir Lietuvoje. Ana, prieš 100 metų, tai yra 1861 m., kaip jau Lietuvoje buvo prarastas pirmas geležinkelis Vilnius-Kaunas Virbalis, žemaitis Aleksandras Griškis - Hriškevičius pasidarė "garlekį". Jo įsitikinimu, jei uždarytas garas, tik mažutė srovele leidžiamas, yra toks pajėgus, kad garvežys net istisą traukinį — visą vagonų vintinę traukia, tai kodėl to garo pagelba negalima erdvėje skraidinti?

Sumetė vyras, suprojektavo garo mašiną ir... vieną turgaus dieną Kaune mėgino pakilti į padangę. Deja, nesėkmė. Mašina oran nepakilo, bet, žėne sliuždamas, išbaidė turgun suvažiuosius arklius ir daug visokeriopos žalos padarė. Kauno gubernatorius įpyko ir įsakė Grišką - Hriškevičių suimti ir Sibiran ištremti. Maskolių

192 n-rv pastebėjo, kad Vilniuje, Būgos g. dujinėje variklyje pusryčius jau galėjo pasigaminti Bohumila Pestienė... Liepos mėn. per Vilniaus radiją nekartą buvo nusiskundžiama, kad miesto gyventojai nesą pasiruosę priimti dujas.

Tik komunistas geras dėstytojas

Partiniai teoretikai paskelbė, kad "jau visiškai subrendo sąlygos vertinti dėstytojų darbą pagal tai, kaip aistringai ir vaisingai jis dirba komunistinio auklėjimo darbą". Taigi, geras mokytojas tokioj ar kitokioj mokykloj tegali būti tik komunistas.

va išgaravo.

Nesvarbu šių dviejų panūdusių padangėse skraidyti nevykusieji išradimai, bet pats sumanymas buvo sveikas. Štai dabar jau žmogus net už arą skrenda aukščiau, toliau, sparciau. Ir mūsų tauta toje išradimo srityje, be anų dviejų ir gal daugelio kitų, kurių mes nežinome, turi savus didvyrius, — tai Darius, Girėnų bei Vaitkų. Jie įveikė Atlanto vandenyną mažučiais aeroplanais, be jokių tam reikalingų matavimų ir kitų instrumentų. Tiesa, du žuvo 1933 m. liepos 17 d., Lietuvos neįsiekė. F. Vaitkus, atsidūręs Anglijoje tarp avių bandos, jau kitu lėktuvu atskrido į Lietuvą — 1936 m. rugsėjo 21 d. Tai irgi būta savotiškų nenuoramos dvasios ir veržlaus proto ryžtu apdovanotų vyrų.

O štai Lietuvos nepriklausomybės metais Jurbarkės atsirado kitas toks "nenuoramas". Tik jau kitoje srityje. Deja, jo pavarde pamiršta. Jis sumetė pasidaryti pavandeninį laivėlį Nemunu plaukioti. Jo supratimu, pavandeniū būtų plaukiojimas spartesnis, įdomesnis, negu vandens paviršium garlais plaukiojant. Ilgai vyras suko galvą. Daug pinigų įdėjo į tą darbą. Nemaza laiko praradęs vis dirbinėdamas. Deja, pirmas ir antras jo bandymas nenusisekė. Gerai, kad iš vandens pats gyvas išnėrė. Tik tada suprato, kad tokiame darbe reikia daugiau žinoti, daug kame nusimanyti. O jau vyro būta suaugusio. Rūpintis siekti mokslo buvo vėloka, juo labiau, kad neturėjo pasiruosimo tam aukštam mokslui. Taip ir išsižadėjo svajonės Nemunu savo darbo narlaiviū plaukioti.

Bet kitose srityse tokie palinkimai kuriam nors darbui, kad štai ir švilpynių darymui ar paukščių lėpydumui, kitus tokius dvasios nenuoramas ir veržlius protu išvedė į platųjį kėlą, ir jų vardai išgarsėjo, kaip gabių kūrėjų menininkų.

Ana, amerikietis išradėjas Edisonas taip pat nuo visokių niekniekių pradėjo savo išradimus ir toje srityje pasiekė tokių aukštybių, kurios iki šiol kitų nėra pralenkusios savo gausumu ir naudingumu.

J. Vlks.

PAVERGTIEJI I NEUTRALIUOSIUS

Rugsėjo 1 d. Belgrade, Jugoslavijoje, susirinko konferencijos neutraliųjų ar taip bent save laikantių valstybių atstovai. Šiuo metu, kada dvi valstybių sąjungos — komunistinė su Sovietų Sąjunga priešakyje ir laisvosios pasaulio demokratinės valstybės su Jungtinėmis Valstybėmis priešakyje — gana įtemptai stovi viena prieš kitą, atsiranda daug valstybių, ypač naujųjų Azijos ir Afrikos žemynuose, kurios dabartinėje milžiniškoje šaltojo karo ir idejų kovoje stengiasi užimti neutralias pozicijas.

Pavertusių Europos Tautų Seimas (jeina Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rumunija ir Vengrija) išsiuntinėjo visų minėtų valstybių vyriausybės memorandumą, kuriame, be giminiai ir svajonės apie skraidymą dausose paleng-

LIETUVIAI KITUR

ST. CATHARINES, ONT.

Pasikeitimai Bendruomenėje

J. Alonderis atsisakė iš pirmininko pareigų. Dabar jo vietą užėmė A. Šetikas. Pasitraukus vienam iš valdybos, į ją įėjo kandidatas R. Dauginas.

Darbai pagyvėjo

General Motor bendrovė, didžiausias vietos darbdavys, po atostogų pradėjo planingai šaukti seniau atleistus darbininkus.

Geležies apdirbimo fabrikai taip pat pradėjo didinti dirbančių skaičių ir leidžia dirbti antvalandžius.

Japonija nupirko didelių kiekių geležies laužo. Pirmieji New Mano Co. pakrauti laivai išeina iš Port Weller. Toj bendrovėj dirba ir lietuviai.

Kovoja su bingo

Palicija kietai čiumpa bingo lošėjus ir, iš tolo užduodsi kvapą, tuoj uždaro. Ta nelaimė ištiko ir kun. Mikaluską.

J. Š.

HAMILTON, ONT.

Kada bus tos mišios?

V. Iksala ir P. Ročys kun. J. Tadaraukui užsakė mišias už savo artimus gimnaisius, bet, sutartas dienas ir valandas vienas ir antras, nuėję į bažnyčią, rado ją uždarytą. Tuo sujaudintas V. Iksala užsisakė Keleivį ir žiūrės, ką apie tokius dalykus pasakys Maikis su tėvu.

P. Ročys už kun. Tadarauko pakritikavimą buvo iškviestas į kleboniją pasiaikinti, bet jis dėl to nesižadina, nes yra išėjęs sunkią vargą mokyklą ir žino, kad šiame krašte kunigas neturi policijos teisių, kad jame ir parapijonys gali kritikuoti "neklusčius".

J. S.

TORONTO, ONT.

Džiuvos konferencija

Rugsėjo 10-14 d. čia bus Tarptautinė džiuvos konferencija, kurioje dalyvaus ir dr. Domas Jasaitis. Jį ten siunčia SW Floridos džiuvininkų ligoninė, kuri yra Tamos mieste. Dr. D. Jasaitis buvo ir nepriklausomaj Lietuvoj džiuvos ligos specialistas. Atvykęs į Ameriką, jis visą laiką dirba džiuvininkų ligoninėse, paskutiniuosius kelerius metus minėtoji SW Floridos ligoninė.

URUGVAJUS

Minejimai

Rugsėjo 6 d. Montevideo Urugvajaus Lietuvių Dr-jos patalpose metinę suaktį minėjo Lituanian an el Uruguay (Lietuva Urugvajuje) radijo valandėlė, kuriai vadovauja jaunuolis J. Vastakas. Buvo kalbų, dainavo katalikų choras ir solistai, mokytojos G. Stankevičienės ir jos dukters vadovavimas "Gintaro" šokėjų sambūris gražiai pašoko kelis lietuvių laudies šokių.

Rugpjūčio 13 d. Lietuvių Centre 15 metų sukaktį minėjo P. Revucko vadovaujama komunistinė radijo valandėlė, o rugsėjo 20 d. Lietuvių parapijos salėje 10 metų sukaktį minėjo kun. J. Bružiko vadovaujama lietuvių katalikų radijo valandėlė.

Irmoji veikia šeštadieniais, o kitos sekmadieniais, duodamos žinių iš vietos lietuvių gyvenimo, lietuviškos muzikos ir dainų. Skirtumas tik toks, kad dvi jų tarnauja Lietuvai, o trečioji — okupantui.

vaujamas "Gintaro" šokėjų sambūris gražiai pašoko kelis lietuvių laudies šokių.

Rugpjūčio 13 d. Lietuvių Centre 15 metų sukaktį minėjo P. Revucko vadovaujama komunistinė radijo valandėlė, o rugsėjo 20 d. Lietuvių parapijos salėje 10 metų sukaktį minėjo kun. J. Bružiko vadovaujama lietuvių katalikų radijo valandėlė.

Irmoji veikia šeštadieniais, o kitos sekmadieniais, duodamos žinių iš vietos lietuvių gyvenimo, lietuviškos muzikos ir dainų. Skirtumas tik toks, kad dvi jų tarnauja Lietuvai, o trečioji — okupantui.

Neranda pritarimo

Nežiūrint Kubos įvykių ir didelės komunistinės propagandos, Urugvajaus darbininkai nesusizavėjo tuo ir nenuėjo su Maskvos agentais, ką aiškiai parodė paskutiniai sindikatų (unijų) rinkimai.

Komunistai beveik visur pralaimėjo, nes dauguma darbininkų ir tarnautojų balsavo už Urugvajaus Sindikatų Federacijos kandidatus, išsludamie komunistus net iš tų sindikatų, kuriuose jie anksčiau turėjo daugumą. Tas rodo, kad Urugvajaus darbininkai nepritaria komunistams ir visokiais būdais nuo jų kratosi.

Nauji išnaudotojai

Skauda, kad darbo žmogų išnaudoja darbdavys, kunigas, biznieriūs ar kuris kitas dykaduonis. Dar skaudžia, o kartu ir šlykščiau atrodo, kada tą patį žmogų stengiasi išnaudoti vadinaimieji draugai, darbininkų gynėjai. Tokių "geradarių" yra ir komunistais besivadinančių lietuvių tarpe. Ir, reikia pasakyti, jie yra tikri specialistai išnaudotojai.

Fašistų keliais

Anksčiau Kremliaus daktos verkslėndavo, kad kažkokie fašistai juos kažkamskysdavę. Paskutiniu metu patys bolševikėliai pradėjo kitus skusti.

Jie atkalbinėjo iš Kauno kilusių žydų kilmės stambų biznierių neduoti skelbimo vietos lietuvių radijo programai, nes, girdi, tie lietuvių žydus piovę Lietuvoje.

M. Krasinskas

J. KAJECKO KALBA KONGRESO REKORDE

Rugpjūčio 28 d. "Congressional Records" Nr. 149 senatorius Paul M. Douglas išspausdino Lietuvos atstovo Juozo Kajecko kalbą, pasakytą Antrosios JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventėje liepos 2 d. Chicagoje.

Sen. P. Douglas, kalbėdamas senatė tos kalbos atspausdinimo reikalu, taip pasakė:

"Niekad neužmirškime, kad pavergtoms tautoms mes skolingi neįkainojamą dėkingumą už jų drąsą ir nepalaužiamą dvasią, kuri buvo ir bus esminiai veiksniai, siekiant laisvės už geležinės uždangos. Aš norėčiau pateikti pavergtų tautų tvarkymo. Aišku, visų pirma iš ten turi pasitraukti Sovietų Sąjungos karo ir kitokios pajėgos.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Labar rytas, tėve! Kaip sveikata?

—Sveikata būtų nesleikta, ale naujienos prastos.

—Kodėl prastos?

—Gazietos rašo, Maiki,

kad Lietuvoj priviso visokio

narodo. Esą, Maskvos pasta-

tyti pravadyniai porina žmo-

nešms, kad tautystė tai bur-

žuazijos išmisas. Sovietikai

tėvynei esą nesvarbu, ar tu

lietuvis ar samojėdas, bile

tik priklausai komunistų

partijai. Partija atstovau-

janti visam. Mūsų tautos hi-

mnas seniai jau išpašolvo-

nytas. Jo vieton komunistų

rašėivos parašė lietuviams

šitokią liaudies dainą:

Mes Sovietų proletarai,

Muzulmonai, samojėdai,

Ir litovcai ir jėvrėjai,

Visi artimi susiedai.

Mes tautų nepripažįstam,

Mūsų partija jų vietoj:

Tegyvuoją bulsių viera,

Tegyvuoją ir Sovietai.

Kai buržuizus išnaikinom,

Letuva nusiramino;

Dabar žmonės čia laimingi,

Mažai valgo, dirbt netingi.

Mes lietuviai geri vyrai,

Turim dirbti, netingėti,

Ir sovietiskai tėvynei

Daugiau kaulių nupenėti.

Todėl kelkim kiaules garbę,

Kelkim bekony kultūrą,

Ir ant lopo dėkim lopa,

Jeigu keinės kam prakūra.

—Tai šit toji liaudies dai-

na, Maiki, dėl kurios mano

dušia šįryt taip markatna.

Mūsų Lietuvoj viskas ver-

čiam auktystyn kojom. Jau ne

Didis Kunigaikštis Vytau-

kie dalykai dėjosi garbin-

giems mūsų kunigaikščiams

Lietuvą valdant. Taip pat

buvo kusioj ir kitur. Bet

šiandien tokių dalykų civili-

zuotame pasaulyje jau nėra.

Nors skriaudų ir neteisybės

visur prieš skriaudas ko-

voja ir jos kaskart vis mažė-

ja. Aš tikiu, tėve, kad atei-

tyje jų bus dar mažiau, o

gal ir visai išnyks.

—Tu, Maiki, moki gražiai

nušnekti, ale aš nematau,

kaip mes galėtume masko-

lius iš Lietuvos išpašolvo-

nyti. O kol jie tenai gaspado-

riaus, gerovės nebus. Mūsų

žmonės turės ir toliau jiems

kiaules penėti. Ai beč jur

laif.

—Ne viena Lietuva šian-

dien jiems tarnauja, tėve.

Komunistų diktatūrą jaučia

Lenkija, Rytų Vokietija,

Rumunija, Vengrija ir kitos

valstybės. Vokiečiai ir ven-

grai buvo jau sukile. Dabar

jie laukia geresnės progos.

Jeigu dėl Berlyno kiltų de-

mokratinių valstybių karas

su Sovietų Rusija, tai nėra

jokios abejonės, kad komu-

nistų valdomi kraštai sukil-

ty. Ir jeigu tame kare Rusi-

ja būtų sumušta, tai nėra

abejonės, kad pavergti jos

kraštai atgautų nepriklaus-

omybę. Tada, be abejo, ir

Lietuva galėtų atgauti lai-

svę.

—Bet pereitą sykį tu sa-

kei, kad vainos dėl Berlyno

nebus.

—Man, tėve, ir dabar taip

Alpių papėdėj

(Pabaiga)

(Kelionės įspūdžiai)

Ateinu aš, žmonos veda-
mas, prie to "lietuvio", su
simpatiška žmona ir 18 metų
dukrele. Susipažįstame pir-
miau kalbėdamiesi vokiškai,
o jis mane toliau pradėjo
kalbinti rusiskai. Deja, aš
rusiskai mažai tesuprantu.
Grįžome vėl į vokišką kalbą.
Vyriskis labai simpatingas.
Be to, jis labai atsargus, da-
boja, su kuo ir apie ką kal-
ba. Tuo aš vėliau turėjau ga-
limybės įsitikinti.

Jis esąs daktaras iš rytų
Vokietijos, gyvenęs ir dir-
gęs Dresdeno apylinkė. Ka-
dangi iš rytų Vokietijos
daug gydytojų į Vokietijos
vakarus jau išbėgiojo, tai
Ulrichas suteikė šios pro-
fesijos žmonėms daugiau
laisvės. Jie dabar gali į va-
karus važiuoti savo atostogų
praleisti. Pirmiausia yra siū-
loma važiuoti į sovietiskus
kurortus, bet jis to nebena-
rįs. Jis ir ten buvęs, bet,
kaip jis pats pasakojo, ten
nėra tos "Heimliche Ruhe"
ir visur yra įsodinami nepa-
geidaujami svečiai į vieną
ir tą patį kambarį, todėl esi
suvartytas.

Jo dukrė studijuojanti me-
dicinos fakultete. Visi stu-
dentai ir aukštesniųjų moky-
klų mokiniai privalo atlikti
vieną dieną savaitę
jiems skirtą darbo normą.
Darbas yra įvairus ir dauge-
ly atvejų nieko bendro ne-
turi su pasirinkta mokslo
saka. Jo dukrėlė, medicinos
studentė, turi darbo prievo-
lę atlikti mašinų remontavi-
mo ceche. Per Velykų atos-
togas jai buvo paskirta tokia
darbo norma: įtepti du trak-
torius, demontuoti du auto-
mobilius, nuvalyti surūdijus-
ius šriubus, išvalyti hangar-
us ir perkeitinėti padangas.
Tai buvo atlikta per dvi sa-
vaites.

Namų ruošos mokyklų
visai nėra, bet yra dėstomos
pamokos, kuriose mergaitės
yra mokomos, kaip įkalti vi-
nis, pataisyti perdegusius
elektros sąugklius, kaip pa-
galauti peilį ir panašiai.
Lėniukai yra mokomi lo-
gijimo, kojinių adymo, pro-
gijimo, siuvinėjimo, mezgi-
mo, kulinarijos meno ir net
vaikų auginimo ir priežiū-
ros.

Daktaras nieko prieš ne-
turi dėl tokių pamokų dė-
stymo, priešingai — jis pri-
taria tam, bet tikrai nesu-
tinka dėl darbo paskirstymo,
kuris nieko bendro neturi su
studento pasirinkta mokslo
sritimi. Dėstomas pamokas
jis randa praktiškas. Kodėl
moteris negali pakeisti au-
tomobilio padangos ar įkal-
ti vinies paveikslui pakabin-
ti, o vyras maistą pagaminti
ar kūdikį nuplauti? Gyve-
nime juk visko pasitaiko. Su
šiuo jo galvojimu ir aš sutin-
ku. Kaip dažnai pasitaiko,
kad moteris kur nors pake-
ly stovi su nuleista padan-
ga ir nežino, ką daryti.

Čia turiu pastebėti, kad
iš rytų Vokietijos turistai va-
karinėje Vokietijoje gali vel-
tui įeiti į meno muziejus, is-
torines vietas, kultūrinės
parodas ir šiaip paskiras
meno parodas ir paskaitas.
Jie mus kėlė kartų pasi-
mė drauge aplankyti Ba-
varijos karaliaus puošniųjų
pilių (Liudviko II-jo). Tai
tikrai dėmesio vertos pily-
s. Ne visos jos yra pagarsėju-

sios mūsų, keletas jų žy-
mios tik meniniu atžvilgiu.
auksu išsiuvinėti baldai ir
užuolaidos, tikrai, kaip pasa-
kose aprašoma. Čia jas apra-
šyti būtų per daug, o skaity-
tojui vis viena bus sunku
tą grožį įsivaizduoti.

Mes negalėjome atsistebė-
ti, kodėl daktaro šeima tiek
daug vaisių ir kiaušinių per-
ka. Smalsumo verčiamas pa-
klausaui. Įsirodo, rytų Vo-
kietijoje vaisių ir kiaušinių
beveik negalima gauti. Mė-
sos — retenybė. Riebalų
yra duodama po 250 gr. as-
meniui kas 10 dienų. Rieba-
lais yra skaitomas ir išduo-
damas tik sviestas. Bet išvyk
negalima visam mėnesiui da-
vinio atsiimti, nes nėra at-
sargų. Pasitaiko, ypač žie-
mos metu, kad ir tos nor-
mos negalima išgauti: trūksta
atsargų.

Šviežių daržovių parduo-
tuvėse kaip ir nėra. Vienin-
telės daržovės, parduotuvėse
dažniau gaunamos, yra rau-
donieji kopūstai ir ridikai.
Baltieji kopūstai yra išduo-
dami pagal normą, — mat,
juos galima ilgiau išlaikyti
(rauginami).

Jam, kaip daktarui, yra
leista laikyti daržas, iš ku-
rio jokios prievolės nereikia
duoti. Jis ten ir auginasi
daržovių "savo reikalams".
Už gautą ir atliekamą der-
lių jis gali įsigyti medžiagos
ir medicinos įrankių. Prak-
tiką atlikti ir pacijentas pri-
imti gali savo kabinete.
Ligonius jų namuose vizi-
tuoti yra draudžiama. Vie-
nam daktarui tenka daugiau
kaip 10,000 gyventojų. Tas
skaicius mažėja giliau ryt.
Vokietijon einant, tačiau,
bendrą vidurkį paėmus, —
kiekviename daktarui tenka
apie 9000 gyventojų. Vais-
tų trūkumas didelis, bet li-
gonys, turintieji giminių va-
karuose, su daktaro receptu
gali vaistų gauti, jokie mu-
to nemokėdami. Už medžia-
gų ir avalinės siuntinėlius,
ateinančius iš vak. Vokietijos,
jokio maito nereikia
mokėti nei siuntėjui nei ga-
vėjui.

As jį paklausiau, ką jis
galvoja apie tokių gyventojų
bėgimą į vakarus. Ką jis at-
sakė, aš jo negaliu nei girti,
nei peikti. Išbėgusiųjų vie-
ton yra atkeliami kiti gyven-
tojai, daugumoje žemės ū-
kio srityje. Tai yra daugia-
sia jaunavedžiai, kurie ne-
turi galimybės gauti buto
miestuose. Ryt Vokietijoje
yra didelis butų trūkumas.

Blogiau yra mokytojams
ir kitų profesijų žmonėms,
ypač inžinieriams ir techni-
kams. Paskutiniu metu
pradedama tos specialybės
asmenis atvežti ir apgyven-
dinti iš "brolisčių" tautų.
Rusų kareivių jie beveik ne-
mato, nes šie yra apsisistoję
daugiausia apskričių mies-
tuose.

Rimtai susikaupęs, jis iš-
dėstė tokių gyventojų bėgi-
mą kaip nepateisinamą, tuo
labiau paprastų darbininkų,
kurie, jokio amato nemokė-
dami, vak. Vokietijoje susi-
duria vėl su ta pačia butų
problema, ir, nors darbo ten
yra pakankamai, bet paėmus
uždarbį ir pragyvenimo iš-
laidas, jų likimas nepasida-
ro laimingesnis.

Gi profesijų žmonės vak.
Vokietijoje įsikuria daug ge-
riau, nes jų uždarbiai ir al-

gos žymiai skiriasi nuo pa-
prasto darbininko. Senesnės
kartos profesionalų sluoks-
niai, išbėgdami į vakarus,
nepalieka įpėdinių, kurie jų
vietas galeitų užimti su tokiu
pat patyrimu toje profesijoje.
Naujai paskirti neturi pa-
kankamai patyrimo ir, bijo-
dami dėl blogai atlikto pa-
sikirto administracinės sri-
ty darbo galimos bausmės,
bėga vėl į vakarus. Jis pasa-
kojo, kad net istisos įmonės
išnyksta dėl blogos techni-
kės vadovybės. Tokiu būdu
ryt Vokietijos ūkis smunka
kasdien.

Paklaustas, ar jis pats ne-
ketina persikelti į vakarus,
jis to nepaneigė. Priešingai,
jis labai norėtų dėliai duk-
rėlės ir vakarus traukti, bet
jo seni tėvai dar tebėra gyvi,
jie dar reikalingi jo pagel-
bos. Tas jam ir trukdo čia
persikelti. Du jo broliai ir
sesuo yra vakaruose.

Kaip tik tą dieną ameri-
kietis buvo pakeltas į erd-
ves. Pasiteiravau jo nuomo-
nės apie raketų dvikovą tarp
Amerikos ir Rusijos. Tas
jam visai nerūpi, o dėl taria-
telės daržovės, parduotuvėse
keliamų ovacijų jis pasakė,
kad žmonės yra varu varomai
Gagarino ir panašių bondžų
pasitikti.

Spauda (dienraščiai) yra
naudojami partinei propa-
gandai. Net pirmuose pus-
lapiuose dedami sėjos įsa-
rymai. Gerai supraskite, jog
aš su šiuo daktaru kalbėjau
pačioj rugiapūtėj, o laik-
raštis nurodo, kur ir kuria-
me kolūkyje žemės ūkio mi-
nisterija įsako sėti kukurū-
zus (Kukurūzų veisimo
karštingė siaučia ir ryt. Vo-
kietijoje).

Radio žinių iš užsienio
nėra galima klausytis, nes
žinios yra visuomet trukdo-
mos. Kas turi naujausius
radio priimtuvus, tie gali
trupomis bangomis žinias
girdėti, bet tokių yra labai
mažai. Iš nepatikimų asme-
nių toks radio priimtuvas
yra konfiskuojamas, o nau-
jus aparatus nedaug kas te-
sisigali nusipirkti.

Žmonės yra nepatenkinti
komunistiniu valdymu, net
ir patys komunistai. Tačiau
syki į partiją įstojes, negi
iseisi be pasekmių?

Po kalnus pasikarstę ir
grąžioj gamtoj pailsję, ren-
gėms važiuoti namo, vėl
prie įprasto kasdieninio dar-
bo, vėl laukti to malonaus
laikotarpio — atostogų. Mū-
so šeiminkė tiesiog nega-
lėjo suprasti, kad mes ne
mažiausios žaidzdelės neisi-
orėžime, belapiodami po
plikas kalnų uolas. Ko ji ne-
žinojo ir nežino, tai, kad mes
telaipiojom tik ten, kur ke-
liai nurodyti turistams pasi-
vaikščioti. Tais takais laipio-
ti nėra pavojaus, ir mes be
jokių klūčių visus aukštus
kalnus nugalėjom.

Daktaras su savo šeima
atėjo atsiveikinti ir laimin-
gos kelionės palinkėti. Da-
vė adresą, bet ne savo pa-
ties: jis bijosi Jis mus nuve-
žė ir iki traukinių stoties.

Anykštėnas

Mes turime panaudoti visas
galimas apgaules, klastas, pri-
sidengimus, klaidinimo būdus,
lygiai kaip tiesos nuslėpimo,
net ir labiausiai priešingomis
įstatymams priemonėmis. Nes
kol kapitalizmas egzistuoja gre-
ta socializmo, niekad negali bū-
ti jokios taikos tarp jų.

Leninas

Gudrus, kaip lapė prie žąsų.

PRIE "KINŲ SIENOS" BERLYNE

Viešojo pusej komunistų pastatytos Berlyne "kinų sienos" stovi komunistų policininkas, antro vakariečių. Miestas pertvertas tokia siena ir žmonės akiai atskirti.

Amerikos darbo laimėjimai

New Yorko mieste prieš vaiteje tikslą, kaip žingsnį,
79 metus įvyko pirmasis sprendžiant automatizacijos
Darbo Dienos paradas. ir nedarbo problemas.

20.000 dainuojančių links- Nuo pirmosios Darbo Die-
mų darbininkų su plakatais, nos šventės New Yorke
po masinio susirinkimo Uni- Amerikos darbininkai lai-
jos aikštėje, žygiavo Broad- mėjo ne tik aštuonių darbo
way gatve. Taip prasidėjo valandų dieną, bet ir daug
Darbo Diena, kuri vėliau ta- ko kita. Didėjant Amerikos
po tautine švente. Ja yra ekonomijai ir produkcijai,
švenčiami darbo laimėjimai. darbo žmonės laimėjo dar
Kokie gi tie laimėjimai didesnę sau dalį. Šiandien
buvo? yra daug lygesnis JAV-bių
turtų padalinimas.

1884 m. Organizuotų Ar- Kilimas į viršų ne visada
telių ir Darbo Unijų Fede- buvo pastovus ir lengvas —
racija, po dviejų metų pasi- buvo ir kritimų ir kilimų.
vadinusi Amerikos Darbo Tokia, galbūt, yra mūsų eko-
Federacija, priėmė rezoliu- nominės sistemos prigimtis.
ciją, skelbiančią, kad yra Tačiau po kiekvieno atoslū-
"natūralu" žmogui aštuo- gio ekonomija vėl kilo į nau-
nias valandas miegoti ir as- jas gerovės aukštumas. Šian-
tuonių valandų laisvalaikį dien vidutinio fabrika
sunaudoti valgyti, gėrimui darbininko gyvenimo lygis
bei šeimos gyvenimui ir sa- yra beveik keturis kartus
vės tobulinimui. Ši mintis aukštesnis, palyginus su
greitai plito, ir 1886 m. ge- 1880 metais.

Vaikų darbas ir "prakaito krautuvės", buvusios prieš
75 metus, buvo panaikintos. Aukštesnis gyvenimo lygis,
geresnė mediciniška priežiū-
ra prailgino žmogaus gyve-
nimą beveik ligi 70 metų
amžiaus. Techniška pažan-
ga pašalino daug netikslu-
mų iš fabrikų ir ūkių.

Amerikiečiai taip pat gali
džiaugtis ir vis gerėjančia
socialine apsauga. Darbinin-
ko laisvalaikis pasidarė
daug turiningesnis. Net to-
kia pasenusi liga, kaip rasi-
nė diskriminacija vis dau-
giau kur ir greičiau nyksta.

Zinoma, mūsų demokrati-
nėje visuomenėje dar tebėra
gana daug trūkumų, tačiau
jų nėra tiek, kad ateity nega-
lėtume ir jais atsikratyti.
Darbo unijos daugelį nege-
rovių vis dar kritikuoja ar
jomis skundžiasi (kaip ir
turėtų daryti), tačiau ir jos
pripažįsta daromą pažangą.

American Council

"Keleivio" 1962 Metų

KALENDORIUS

JAU RUOSIAMAS SPAUDAI. KVIEČIAME JĮ

U Z S I S A K Y T I

"Keleivio" Kalendorius 1962 metams pradedamas
ruošti. Jame bus daug ir įvairių skaitymų, informacijų,
elių, juokų, patarimų ir plati kalendorinė dalis.

Kalendoriaus kaina lieka ta pati kaip pernai

75 CENTAI

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

JAROSLAV HASEK

Katastrofa

Tęsinys

Atlikęs pamokas savanorių mokykloje, vyresnysis leitenantas Lukašas išėjo pasivaikščioti su Maksu.

—Leiskite jus įspėti, ponas vyresnysis leitenante, — rūpestingai tarė Šveikas, — būkit su šunim atsargus, kad jis nuo jūsų nepabėgtų. Jis gali pasiilgti savo namų ir pasprukti, jeigu jį atrisite. Taip pat nepatarčiau jums vestis jį per Havličo aikštę. Ten vaikiojasi piktas šuo iš mėsos pardavėjos, kuri yra "Marijos paveikslas" namuose, ir smarkiai kandžiojasi. Vos tik pamato savo rajone svetimą šunį, įmanydamas jį sudraskytų, kad tasai jam ko nors nesuėstų. Lygiai kaip anas elgeta prie švento Haštalo bažnyčios.

Maksas linksmai šokinėjo ir pynėsi vyresniajam leitenantui po kojų, apsvijio su grandinėle apie karką ir nepaprastai džiūgavo matydamas, jog jį veda pasivaikščioti.

Jie išėjo į gatvę, ir vyresnysis leitenantas Lukašas patraukė į Pržikopus, kur buvo paskyręs pasimatymą su viena dama Poniskosios gatvės kampe. Vyresnysis leitenantas paskendo mintyse apie tarnybinius reikalus. Apie ką jam rytoj teks aiškinti savanorių mokykloje? Apie tai, kaip nustatomas kurios nors viršūnės aukštis? Kodėl aukštis visada skaičiuojamas nuo jūros paviršiaus? Kaip iš aukščio nuo jūros paviršiaus nustatyti paprastą kalno aukštumą nuo jo papėdės? Kuriems velniams karo ministerija įtraukia tokius dalykus į mokyklos programą? Tas juk reikalinga artileristams. Pagaliau yra juk generalinio štabo žemėlapių. Kai priešininkas atsiranda aukštumoje 312, nebus kada svarstyti, kodėl šito punkto aukštis skaičiuojamas nuo jūros paviršiaus, arba nustatinėti paprastą šito punkto aukštį. Pažvelgti į žemėlapių ir viskas aišku.

Vyresniajam leitenantui Lukašui artinantis prie Poniskosios gatvės, šitas mintis išblaškė griežtas "Halt" (Stok).

Sulig tuo "Halt" šuo šoko, norėdamas nusitraukti, ir, džiaugsmingai lodamasis, puolė prie to žmogaus, kuris suriko griežtai "Halt!"

Prieš vyresnįjį leitenantą stovėjo pulkininkas Krausas fon Cilergutas. Lukašas atidavė pagarbą ir sustojo prieš pulkininką, teisdinamasis, kad jo nepastebėjęs.

Pulkininkas Krausas karininkų tarpe buvo žinomas savo aistra sulaikinti už nepasisekimą.

Sveikinimasis jis laikė stulpu, nuo kurio pareina pergalė ir kuriuo paremta viso Austrijos karinė galybė.

"Kareivis į sveikinimąsi turi įdėti visą 'sielą,' sakydavo jis. Tai buvo giliausias feldfelbiškas mistiškumas.

Jis stebėdavo, kad duodantis pagarbą sveikintys pagal visas taisykles ligi mažiausių smulkmenų ir taip, kaip pridera kiekvieno atveju. Jis tykodavo kiekvieną praeinantį, nuo eilinio iki papulkininkio. Eilinius, kurie šiaip sau pridėdavo ranką prie snapelio, tarytum sakydami: "A, sveikas gyvas!" — jis pats nuveddavo į kareivines nubausti.

Jam negaliojo pasiteisinimas: "Aš nepastebėjau."

"Kareivis, — sakydavo jis, — turi ieškoti miniojo savo viršininko ir galvoti vien apie tai, kaip atlikti savo pareigas, numatytas statute. Kisdamas mūsų lauke, jis prieš mirdamas turi atiduoti pagarbą. Kas nemoka atiduoti pagarbos arba apsimeta nepastebėjus viršininko, arba atiduoda pagarbą atšainiai, tas mano akyse yra bestija."

—Ponas vyresnysis leitenante, — grėsmingai prabilo pulkininkas Krausas, — jaunesnieji karininkai privalo sveikinti vyresnius. Tas nepanaikinta. O antra, nuo kada karininkai įvedė madą eiti pasivaikščioti su vogtais šunimis. Taigi, su vogtais šunimis! Šuo priklausantis kitam, yra vogtas.

—Šitas šuo, — ponas pulkininke... — buvo bepristataraufas vyresnysis leitenantas Lukašas.

—Priklauso man, ponas vyresnysis leitenante, — šurkščiai nukirto pulkininkas. — Tai mano Foksas.

Foksas arba Maksas atsiminė savo senąjį šeiminką, visiškai išmetė iš širdies naująjį ir ištrūkęs šokinėjo ant pulkininko ir taip džiaugėsi, kaip gali džiaugtis šeštaklasis, kurio idealas parodo jam prielankumą.

—Pasivaikščiojimai su vogtais šunimis, ponas vyresnysis leitenante, nesiderina su karininko garbe. Jūs nežinojot? Karininkas neturi teisės pirkti šuns, iš anksto neįsitikinęs, kad šitas pirkimas neturės blogų pasekmių, — griaudėjo pulkininkas Krausas, glostydamas Foksa-Maksą, kuris niekšiskai emė urgžti ant vyresniojo leitenanto ir rodyti dantis, tarytum pulkininkas būtų jį siundęs: "Griebk jį, griebk."

(Bus daugiau)

TOKIAS MADAS SICLO PARYŽIUS

Kaip jums jos patinka? Vidurinis balinis drabužis laikomas labiausiai elegantišku, o ar norėtum kas jį vilkėti? Reikia manyti, kad savanorių visgi atsiras.

TARP BALTŲJŲ ZIEDŲ

Tu nebauski manęs, kad pažėriau

Mažą saują baltųjų žiedų,

Ir nepyki, kad taip aš norėjau,

Kad juose neįsipaustum pėdų...

Tie žiedai labai glėžni ir trapūs—

Mokėk džiaugtis ir žaisti tarp jų.

Tyliai skleis jie švelniausią kvapą—

Tik nemindyk baltųjų žiedų!

Janina Narūnė

Žemaičių dukrai 75 m.

1959 m. spalio 7 d. šio laikraščio skiltyje tilpo liūdnokai skambanti žinėlė: "suskilo Montessori vaikų auklėjimo draugija," kur buvo pranašaujama jos liūdnas likimas ir neslovė jos steigėjai M. Varnienė. Su ja susipažinau 1957 m. Čikagoje. Dabar šioje pat vietoje jos sukaktuvių proga norėčiau pasidalinti su skaitytojais kitokiomis mintimis.

Varnienė—Marijai Kuraitytei, užsispyrusiai žemaitėi raseiniškai, rugpjūčio 26 d. sukako 75-sis gimtadienis. Ji vis dar žvali, judri, apskuri ir nesėdi, rankas sudėjus. Ji skuba, dirba, planuoja, lyg dar šimtą metų gyventų, be šių metų. Pavėdys ima, susidūrus su šia "jaunuole", nors pati galėčiau būti jos duklė.

Jau beveik puskapė metų, kaip sukaktuvinė be atlydos studijuoja visokius auklėjimo metodus. Labiausia ji yra pamilusi Montessori sistemą, kuri pagaliau plačiu mastu imama praktikuoti ir Š. Amerikoje.

Amerikiečių Montessori Centras yra Greenwich, Conn., kuriame teko man plačiai šią vasarą lankytis. Kaip pasirodo, Varnienė savo darbu šioje srityje stebina ne tiek savuosius—lietuvius, kiek amerikiečius. Ką jie dabar bando pas save įsivesti, kaip paskutinį mokslo žodį, tą lietuviai Varnienės dėka jau praktikuoja virš 30 metų. Dabar amerikiečiai visomis keturimis bando kabintis į Montessori, pamatę, kad jų pažangiose mokyklose vaikai nebeismokėta ne tik skaityti bei skaičiuoti, bet nebeįstengia ir padoriai elgtis. Amerikiečiai

montessorininkai labai aukštai vertina Varnienės talką bendros idėjos greitesniam įpiliatinimui šiame krašte. M. Varnienė, kaip žinia, yra Lietuvių Montessori D-jos steigėja Čikagoje ir pavyzdingo darželio lietuviukams organizatorė. Reikia tikėtis, kad iš jo išaugs, jei ne šimtai, tai bent dešimtys tokių darželių kiekvienoje lietuviškoje kolonijoje. Ar ne žavų? Ko nepajėgia bendruomenės, tai įvykdo vienas žmogus, talkinamas tokių pat kietasprandžių žemaičių.

Mieloji Sukaktuvinė, savo gyvenime mačiusi ir šilto ir šalto, nepalūžk atšaurių vėjų gairinama, bet išvermingai perk lietuvišybę grūdėlius kaip į vaikų, taip ir į motinų širdis, kurios nepastiprinamos ima susigundyti svetimo krašto paukščio dirbtinai dažytais plunksnelėmis.

Ona Puidokaitė

JUDANTIEJI PAPUOSIMAI

Žinomas juvelyras (auksakalis) Paryžiuje "Fred" išleido pirmą syk gana ypatingus papuošalus. Jų ypatingumas yra tas, kad jie gali "judėti." Jis sukūrė juos dviejų rūšių: papuošalai su motyvais iš botanikos ir papuošalai su motyvais iš zoologijos.

Pirmosios rūšies tai rožės ir tulpės. Šios gėlės padarytos iš aukso, brangakmenių ir perlų. Jos taip pat dirbtos, kad juda: pirmą jos atvaizduoja pumpurą, vėliau jos "pražysta"... ir "nuvysta." Šitas vyksmas vis kartojasi ir tuo būdu pa-

puošalas nuolat juda.

Zoologinius papuošalus jis padarė pavidale peteliškių ir bičių, kurios plesdina su savo sparniukais. Yra taip pat judančių šunų, kačių ir paukščių.

Šių metų žieminiams suknioms ir kostiumams šities judantieji papuošalai pridoda savotišką gyvumą ir judrumą.

V. Č.—G.

MOKYKIME VAIKŠCIOTI

Vaikai tuoj pradės vaikščioti į mokyklas. Pernai jie buvo išmokę pagrindines eismo taisykles, bet per vasarą galėjo užmiršti, todėl American Automobile Ass. siūlo tėvams vėl įkalti vaikams į galvą šias taisykles:

1. Klausyti policijos nurodymų ir sekti šviesas.
2. Nelysti tarp dviejų automobilių.
3. Suteimoje apvilkti juos baltais drabužiais.
4. Ypač turi būti atsargūs blogam orui esant.
5. Gatvę pereiti tik sankryžose.
6. Saugotis sankryžose sukančių automobilių.
7. Pereinant gatvę pirmą

PAKOPA AUKSTYN

Carolyn Komantis atvyko į Hampton Beach, N. H., atostogauti, suvaidinus pirmąją rolę filme. Čia ji 1958 m. buvo išrinkta gražule ir tas praskynė jai kelią į sceną.

žiūrėti į kairę, paskui į dešinę.
8. Dviratininkai turi elgtis pagal eismo ženklus.
9. Kur nėra šalių, eiti kaire puse.
10. Nežaisti gatvėje.

SVARA—ODOS GROZIO PAGRINDAS

Mes dažrai pamirštame, kad pagrindinis dalykas bet kurio amžiaus moteriai turėti gražią odą yra svarbus. Ta taisyklė tinka 2 metų mergaitei ir 60 metų senelei.

Kad ir kažin kiek kosmetikos vartosime, bet savo odos trūkumų nepaslėpsime. Jei nori tikrai gražiai atrodyti, turi rūpintis palaikyti odą labai švarią.

Todėl, iš naujo grimuojantis serasis grimas turi būti pašalintas. Jei oda sausa, venk karšto vandens, vartok drungną vandenį ir lėtininį muilą. Plauk veidą tik su švariu vandeniu.

Rankluostis turi būti toks pat švarus, kaip ir jūsų veidas. Geriausia būtų keisti jį kiekvieną dieną, bet jei šito negalima padaryti,

tai keisk nors kas antrą dieną.

Jei jūsų oda yra sausa, nusiprausęs jį gal jaučiate lyg kas jūsų odą šliaužtų, rėpliotų, bet tas nereikia, kad nereikia vartoti muilo ir vandens. Tas rodo, kad nusiprausęs reikia vartoti kokį nors lengvą skystį, bet kuris nebūtų lipnus ir taukuotas.

Prieš einant gulti reikia ištepti odą tikrai riebiu kremu. Tepdama veidą, nepamiršk ir kaklo, nes negražu, jei veidas atrodo švelniai, o kaklo oda šiurkšti.

221.000 PAVAINIKIŲ

Federalinės valdžios paskelbtomis žiniomis 1959 metais Amerikoje gimė 4.295.000 vaikų, iš jų 221.000 buvo pavainikai. Vadinasi, tūkstančiui gimusių vaikų 51 buvo pavainikai. Dauguma jų motinų buvo jaunesnės kaip 15 metų.

Manoma, kad tikrasis pavainikių skaičius yra kiek didesnis, nes dalis tokių gimimų nuslepia.

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS

Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

VAIKO SVEIKATA, parašė dr. V. Tuminienė, daug svarbių patarimų vaikų sveikatos klausimais, 126 psl., kaina \$1.25

DIENOJANT, "Knygnešius Karalius" sūnus Kipro Bielinio idomūs atsiminimai, 464 psl., kaina \$6.00

1905 METAI, Kipro Bielinio atsiminimų antroji dalis, 592 puslapiai, kaina \$6.00

ZVILGŠNIS I PRAEITĮ, K. Žukos idomūs atsiminimai, 477 psl., kaina \$5.00

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS, parašė Anicetas Šimutis, daugybė žinių lietuvių ir anglų kalbomis apie lietuvius visame pasaulyje, 464 psl., kaina \$6.50

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE, surinko ir sudarė Jonas Balys, 472 dainos su gaidomis, Angliškai duotas kiekvienos dainos turinys, todėl tinka dovanoti ir lietuviškai nekalbantiems, įrista 326 psl., kaina \$5.00

MAZOJŲ LIETUVIAI, parašė M. Gimbutienė, J. Gimbutas, J. Lingis, J. Balys ir J. Žilėvičius, 326 psl., kaina \$5.00

LENGVAS BODAS ISMOKTI ANGLISKAI, Geriausias vadovėlis pradedantiems angliskai mokytis, duoda istoriją, angliskų reikšmių, 144 psl., kaina \$5.00

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEUGHT, M. Inkinas, geras vadovėlis lietuvių kalbos mokytis angliskai kalbančiam, 144 psl., kaina \$1.25

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI, Populiari ir naudinga knyga šiuo dienu klausimams sprasti, kaina \$9c

NEMUNO SŪNĖS, Andriaus Valucko romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo prieš Smetonos diktatūrą, Pirmą dalis 380 psl., kaina \$3.00

NEMUNO SŪNĖS, Andriaus Valucko romano antroji dalis, 426 puslapiai, kaina \$4.00

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meninių formų plėtojimos pagrindai, Paulius Galusė, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje, kaina \$8.50

ŠIAURUOJŲ TAKELIU, K. B. Kraučūno atsiminimai iš Lietuvos ir Š. Amerikos lietuvių gyvenimo, 178 psl., kaina \$2.00

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug informacijų, 96 psl., kaina 50 Cnt.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI, parašė Jonas Karys, labai daug paveikslų, 255 psl., gera popiera, kaina \$5.00

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KELI STAI VIENTINKAS? Parašė kunigas M. Valadka. Svarbu susipažinti, kaina \$1.20

MILŽINO PAUKŠTĖ, Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 73 psl., didelio formato, gera popiera, kaina \$2.50

KODĖL AS NETIKIU Į DIEVĄ? Atvira nuomonė, idomūs argumentai, kaina 20 Cnt.

ALIORIŲ SEŠĖLY, V. Putino. Mykaloja romanas trijų dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsivada iš kunigystės dėl moterystės. Visos trys dalys įristos į vieną knygą, kietai viršai, 631 puslapis, kaina \$6.00

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway — 1 — So. Boston, Mass.

Pasileidau plačiais keliais

(Tęsinys)

Niagara Falls

Niagaros miestas, 1900 m. neturėjęs nė pilnų 20,000 gyventojų, 1960 m. jau peržengė 100,000 ribą. Labiau siau paauogo pirmojo pasaulinio karo metų. Tada ėmė čia kurtis ir juodukų kolonija. Tai Amerikai būdingas medžiuose paskendusių nedidelių dviaukščių medinių namų miestas, suskirstytas pagal keturkampius kvartalus. Išilginės gatvės (važiujant nuo Buffalo) vadinasi pavadintos, jas kertančios skersinės su mažom išimtim — numerinės. Mūriniai tik viešieji pastatai — viešbučiai, bankai, mokyklos, prekybos ir gamybos įmonės ir kitos. Kaip jau anksčiau esu minėjęs, mieste susitelkusios išimtinai sunkioji pramonė — plieno liejyklos ir cheminės gamyklos. Lengvesnių darbų didesnės pasiūlos nebuvo. Užtatai čia telkėsi daugiausiai vyrai ateiviai. Moterų, ypač lietuvių, buvo keleriopai mažiau negu vyrų. Kaip Buffalo taip ir čia labai stipri lenkų kolonija — net su trim savo parapijom — 2-iam R. K. ir viena nepriklausomų. Turi savo mokyklas, klubus, organizacijas ir gerą būrį inteligentijos. Kilus pirmam pasauliniam karui, mūsų vyrai, negalėdami atsikviesti sau partnerių, dairėsi į europietes, labiausiai pažįstamas. O jos kaip tik ir buvo lenkės. Daugelis jų sukūrė mįslas šeimas ir, žinoma, mamos mokino vaikus savo kalbos, o vaikai mokino tėvus. Tokiu būdu liko lietuviškos pavardės, bet lenkų kalba šeimoje. Būdinga, kad dar trečios kartos daugelis jų visai laisvai kalba lenkiškai, bet, žinoma, nė žodžio lietuviškai. Pabuvęs tokioje šeimoje porą dienų, jauti staciai tragikomiską padėtį: ir kalbų ir nuotaikų babilonas. Su tavim kalba lietuviškai, su žmona lenkiškai, o su vaikais ar vaikaičiais jau angliškai. Sėdint prie vėno stalo ta žodžių kryžiarovė staciai komiska. Tokia žmona, dabar jau bobutė, nesivaržydama ypač artimiau pažįstamo svečio, daugiau gal pasididžiudama, o ne iš pagiežos, savo vyro kitaip ir nevadina kaip tik „... ten moj litewski pierun“ (tas mano lietuviškas perkūnas).

* * *

Kada čia pradėjo kurtis pirmieji lietuviai, vargu ar kada bent apytikriai bus nustatyta. Bet neabejotinai didžiausia jų banga bus atplūdusi tarp 1905 ir 1914 metų. Tai daugiausia Vil-

niaus krašto, ypač senosios Trakų apskrities dzūkai, — nuo Eišiškių, Varėnos, Valkininkų, Marcinkonių ir t. t. Turi ir lietuviai pasistatę nedidelę mūrinę šv. Jurgio bažnyčią (1910 Niagara St.) su sale po ja ir šalia gana patogią kleboniją. Dar ir dabar joje lietuviškai skaitoma evangelija ir sakomi pamokslai, bet maldininkų, deja, labai negausu. Veikia kelios religinės draugijos. Bet dėl visiško neturėjimo inteligentinių pajėgų viešųjų sąvų organizacijų sukurti nestengė ir net grynai lietuviškose šeimose augusio jaunimo neturėjo kuo sudominti. Užtatai jis greitai atitrūko nuo tėvų ir nuėjo pats ieškoti dvasinio peno, o tėvai pasiliko dar vienišesni. Vienoj kitoj šeimoj yra išėjusių net aukštąjį mokslą, bet su mokslu ir jie patys iš lietuviškos šeimos iškeliavo.

Vietoje pasilikę ir labiausiai prisigyvenę yra Tūbiniai, kurių tėvas buvo kilęs iš Lieponių kaimo, Valkininkų valsčiaus. Deja, ir ten lenkiškai gali laisvai susikalbėti, bet lietuviškai — ne. Tačiau ši šeima savo lietuviškos kilmės ne tik neslepia, bet reikalui ištikus ir pademonstruoja.

Dar nedideli likučiai senųjų ateivių šventadieniais susitiekę prie bažnyčios, pasikeičia keliais nereikšmingais žodžiais ir vėl kiūtina kas sau. Užtatai pastebėję nepažįstamąjį ir išgirdę lietuviškai kalbantį nedideliam ratelį, patys glaudžiasi prie jo ir ieško progos užkalbinti, pasiteirauti: „...gal neseniai iš ten?“ O patyrę, kad esi buvęs net jo ar jos gimtajame kaime, pažįsti brolių, seserį ar jų vaikus ir net esi su jais kalbėjęs, kad ir prieš 20 metų, — ms tarytum tai vakar buvo. Tuoj suspindi akyse liepsnelės, dažnai palydimos gilaus atdusio: „Jau mums neteks pamatyti...“

Vienintelė negausios (o kada tai buvo gausi) kolonijos paguoda ir sustiprinimas tai iš Rochesterio, N. Y., retkarčiais čia užklystančių mūsų kultūrininkų surengiamos pobažnytinėje salėje pramogos.

Pats Niagaros miestas, kaip jau pradžioje buvo minėta, sparciai auga ir, atrodo, dar augs. Pravedus šv. Lauryno upe jūros kelią į Didžiuosius ežerus, šiame regione pramonėi plėstis sąlygos dar pagerėjo. Vis labiau įjinkoma darban pigi vandens jėga. Senas kanalas per miestą užverčiamas ir prakastas naujas, žymiai

pajėgesnis. Jo srovė suka galingas vandens turbinas, o šios elektros jėgą gaminančias masinas ir t. t. ir t. t. Jeigu turi palydovą, jis tau tuoj paaiškina, kelios turbinos dabar veikia ir kokio jos galūngumo ir kiek dar jų įrengiama. Dabar keliauninkui paaiškėja ir tų žaginių ir žaginėlių su visais bokštais ir bokšteliais reikalingumas; paaiškėja ir tų vielų — gero pančio sturmo — paskirtis. O tų geležinių kerplų ten ištisi miškai. Tai vis elektros laidai, išvedžioti ne tik į vietines įmones, bet ir į tolimesnius kaimus, miestelius ir miestus su visom jų įmonėm.

Kas turės progos užklysti Niagaron rugpjūčio — rugsėjo mėn., nepatįginkit aplankyti turgavietės, jei neklystų, prie Main gatvės ar Indian Road. Tai nemaža asfaltuota aikštė, išvedžioti kiek pakiliais cementiniais takais. Suvažiavę iš apylinkės ūkininkai sustato savo sunkvežimius užpakaliais ir takus ir dalį gaminių iškelia dėžėse, pintinėse ar maišuose ant žemės prie tako ir įsmeigia mažas kainas žymincias lenteles. Jokio balso, jokio šauksmo — tylu kaip bažnyčioj. Eidami takais, pirkėjai pasirenka, kas jiems patinka ir ko kiek nori. Tokių didelių ir skanių persikų (peach) aš kitur nebuvau matęs ir valges. Ir visi kiti sodų vaisiai, prinokę ant medžių, turi visai kitą skonį, negu žali nusunkinti ir rūsiuose nokinti. Šios turgavietės vaizdas, švaros ir tvarkos turėtų pasimokyti Bostono Haymarket.

Ne paskutinėj vietoj Niagaros ir kultūrinė srity: čia yra universitetas, 3 vidurinės (High Schools), 4 vidurinės parengiamosios (Junior High School), 19 viešųjų ir 9 parapišės pradžios mokyklų, 1 prekybos mokykla, R. K. dvasinė seminarija ir t. t. Turi savo radijo stotį WHLD ir savąjį dienraštį — Niagara Falls Gazette. Bet visko ir nesuminėti, ypač, kad mus laikas ragina toliau judėti.

Stagrus

Užgeso Baltijos laužas

Praeitą sekmadienį užgeso paskutinis laužas Baltijos skautų stovykloje prie pušų apaugusio gražaus ežerėlio netoli Manomet miesto. Jos uždaryme dalyvavo ne tik šimtai tėvų, bet ir aukščiausia lietuvių skautų vadovybė: iš Chicago atvykę vyriausia skautininkė Zailskienė ir vyr. skautininkas Vilkas, Atlanto pakraščio vadeiva Pileika. Buvo čia tą dieną ir seni garbingi skautų veikėjai veteranai — prof. Ig. Končius, poetas F. Kirša.

Stovyklavę per 300 visokio amžiaus skautų ir skautėlių iš N. Anglijos, New Yorko ir net New Jersey valstijų.

Stovyklai vadovavo Apol. Treinys su nemažu jaunesniojo senesnio amžiaus padėjėjų skaičiumi.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Spalio 8 d. Lietuvių Piličių Draugijos didžiojo salėje Balfo metinis banketas.

Spalio 22 d. Laisvės Varpo koncertas So. Bostono aukštosios mokyklos salėje, Thomas Park.

VIETINĖS ŽINIOS

LAISKAI REDAKCIJAI

1

„Keleivio“ 34 numeryje tilpo Romo Bričkaus, „Zalgirio“ (skautų tuntu—J. V.) spaudos Vėdėjo, pasirašytas ps. K. Nenorto keletą biografinių bruožų liečias straipsnelis.

Jame rašoma: „... Vyriausias Skautininkas Eugenijus Vilkas, paprašęs ir gavęs rekomendacijas iš prof. Igno Končiaus, bei profesorius tartininkavusios komisijos, susidėjusios iš v. s. dr. V. Čepo, ps. dr. Jurgio Gimbuto, ps. kun. Jono Klimo ir s. Petro Molio, nuo š. m. liepos 16 d. Bostono „Zalgirio“ tuntu tartininko paskyris ps. Kostą Nenortą.“

Toks tvirtinimas yra prailikimas su tiesa. Šiuo atveju turiu pažymėti, kad į minėtą komisiją du atstovus buvau priverstas paskirti Atlanto Rajono Vadeivos s. V. Pileikos ultimatyviu reikalavimu, kurio nevykdymas būtų buvęs aiškinaimas ir išpūstas, kaip nepaklusnumas aukštesnei skautų vadovybei. Pats rajono Vadeiva, būdamas šalis kas buv. Bostono tuntu vadovų atžvilgiu, paskyrė Komisijos Firmininką, kuris man pakartotinai pabrėžė nedarysių tuo reikalu jokio sprendimo nei spaudimo, nes jo balsas nulėmų į vieną ar kitą pusę. Taigi, ir pačią „komisiją“, pagal jos neįprastą sudarymo būdą, vargu ar galima vadinti komisijos vardu. Tuntu vadovus atstovavę v. s. dr. V. Čepas ir s. P. Molis, kuris taip pat yra ir LS Brolijos Vadijos narys, matydami visad buvusį ir būsiantį skautų vadovų triukmę, kvietė visus, be išimties, skautišką darbą norinčius ir galinčius dirbti vadovus įsijungti į bendrą darbą, kuris, laikui bėgant, greičiausiai išlygintų buvusius jau gana senus nesklaidumus. Bendrai dirbant ir tartininko klausimas nebūtų aktualus, nes retas ankstyvesnis tartininkas ar vietininkas dėl asmeninių priežasčių yra išbuvęs pareigose ilgiau, kaip 1-2 metus. Tartininko pakeitimo klausimu jie nebūvo įgaloti kalbėti ir nieko tuo reikalu jie nepareikšė. Taip pat ir V. S. kvi jokių rekomendacijų tartininko reikalu nepasiuntė, nes VS ju nė neprasė. Jie raštu formulavo tik tai, kas aukščiausiai pasakytė.

Priešingą pusę atstovavę ps. dr. J. Gimbutas ir ps. kun. J. Klimas (!) be jokių kompromisų reikalavo tartininką pakeisti ir siūlyjo ps. K. Nenortą.

Jokio susitarimo vad. komisijoje nepadarėta ir joks bendras protokololas nebuvo surašytas. Kada gi ta komisija pasiūlyjo ps. K. Nenortą tartininku, jei kitam posėdžiui ji jau nebebuvo susaukta? Taigi, jokia komisija Bostono „Zalgirio“ tuntu „saulės“ neparvėžė.

Kam gi R. Bričkus tokiais savo straipsneliais klaidina skautų tėvus ir visą lietuvišką visuomenę, kai tikrovė yra visiškai kitaip? Manau, kad pats R. B. yra suklaidintas, nes joks korespondentas komisijos posėdyje nedalyvavo. Be to, ir „atsaukimo“ iš tartininko pareigų migluotose motyvuose nieko apie kokią nors komisiją nėra paminėta. Ir pats VS Pa-

vaduotojas, ypač man tuo reikalu rasinėjas, apie jokių komisijos rekomendacijas dar neprisiminė. Gal jis pamiršo? ... Todėl korespondentams dėl žinių tikrumo reikėtų būti labai atsargiems, nes dėl to nukentčia ir kitų tokio korespondento patiktų žinučių ar straipsnelių vertė.

Ps. J. Vaičiūrgis

II

Keleivio Nr 34 š. m. rugpjūčio mėn 23 d. Romo Bričkaus patalpintoje korespondencijoje apie naują Bostono Zalgirio tartininką dėl netikslios informacijos noriu painformuoti:

Rajono vadeivos pavestas prof. I. Končius buvo pakviestas pas save korespondencijoje minimus asmenis pasitarimui. Tame pasitarime dalyvavau, bet nepritariu ps. K. Nenorto kandidatūrai tartininko pareigoms, nes nesutikau, kad gerai su tuntu dirbęs ps. J. Vaičiūrgis būtų pašalintas pakeičiant kitu asmeniu nenurodant jo netinkamumo vadovauti vienetui. Idomu iš kūr korespondentas gamo tokias netikslas žinias ir jas paskelbė spaudoje.

P. Molis

III

Didžiai gerbiamas pone redaktorai, Tamstos vedamo „Keleivio“ 1961 m. rugpjūčio 23 d. numeryje (34) tilpo iliustruota žinutė, pavadinta „Naujas skautų vadas“, kuriuo, atrodo, vadizmo pasiūlytas korespondentas pakeičė tiesą nevisai atitinkančių pareiškimų, ir juos įpindamas ir mano vardą. Todėl prašau paskelbti ir šį atitaisyimą.

Aprašytame 1961. VI. 29 d. suėjime visi pareiškimai buvo padaryti raštu, todėl ir korespondentas galėjo juos lengvai patikrinti. Tiesa, kad tenai kun. Klimas ir fil. Gimbutas pasiūlė p. Kostą Nenortą kandidatatu Bostono tartininko pareigoms, nors tas pareigas tebejo p. Juozas Vaičiūrgis ir tai gana sėkmingai.

Jungtinį p. P. Molio ir mano pareiškimą cituoju išties:

„Nebuvo supažindinti iš anksto dėl reikalo aprėptumo, pareikšime, kad nesutinkame įeiti į jokią komisiją, kurios sprendimo pagrindu būtų keičiamas tartininkas, neiškelus jo netinkamumo duomenų. Laikome, kad Bostono skautų vadovų nesantaiskos neišspręs nušalinimo vieno tartininko ir jo pakeitimas tariamai neutraliu kitu kandidatu.“

Aprašyto suėjimo bendras rezultatas išreiškėtas toliau cituojamame rašte:

„S. V. Pileikai, Atlanto R. Vadeivai. Didžiai gerbiama Skautininkė. Atsakydamas į Tamstos 1961. VI. 5 dienos raštą, pranešu, kad ji perskaiciau pas mane susirinkusiems kun. J. Klimui, fil. J. Gimbutui, s. P. Molii ir v. s. V. Čepui, ir persiunčiau Tamstai tuo reikalu du jų atskirus pareiškimus. (par.) Ig. Končius.“

Kokiu būdu iš šių dviejų ir atskirų pareiškimų p. Romas Bričkus sugėbėjo sulipdyti vienspalvę žinutę, kad p. Nenortas paskirtas Zalgirio tartininku (cituoju jo žodžius),

„paprasių ir gavęs rekomendacijas iš prof. Ig. Končiaus bei profesorius tartininkavusios komisijos, susidėjusios iš v. s. dr. Vytauto Čepo, ps. dr. Jurgio Gimbuto, ps. kun. Jono Klimo ir s. Petro Molio.“

yra mįslė, nes, viena jo minimos sudėties komisijos iš

viso nėra buvę, ir antra, — kun. Klimo ir fil. Gimbuto teisė siūlyti skautų tuntu reikaluose, ka jiedu nori, laisvoje visuomenėje tuo pačiu dar neduoda teisės korespondentui prie jūdvių pasiūlymo pasekėjų sąrašo savo nuožiūra pridurti tokių pavardžių ir tiek, kaip jam atrodoys patogiau viešajai opinijai palenkti apgailėtinu Bostono skautų įvykių atžvilgiu.

Prašau priimti tikros pagarbos pareiškimą
dr. Vyt. Čepas

SCOTTVILLE, MICH.

Idomios paskaitos, tema: Penktą Abelną Karalystę

Keturios Karalystės išpranašautos jau buvo, Dangielas praneša. Dabar atėjo laikas įsteigti penktą pasaulinę Karalystę, kuri amžinai išliks. O kas bus karalius tos penktos Karalystės? Gali kas sakyti, kad Nikita Chruščiovas. Ne! Nereikia spėti, bet galite ir girdeklite ka Dievo žodis sako. O tuomet būsite smagus ir laimingi tikrai sužinojote, kas bus karalius tos Naujos Gadybės.

Nes yra parašyta Dangielio pranašos 2:24: „Laikė šitų karalysčių Dievas iš dangaus pakels Karalystę, niekados nesugaištiną — ir jo Karalystė neteks nei Chruščiovui, nei jokiems kitiems žmonėms — ta visą šią Karalystę sutrupins ir sugaišins, bet ji pati amžinai išliks.“

Čia suminėti dalykai bus aiškinami sekmadienį, Rugsėjo (September) 17 dieną nuo 2 val. popiet Lietuvos ūkininkų svietinėje ant 4-os gatvės, Scottville, Mich.

Kas tik esate gyvas toje Lietuvių apylinkėje, bėkite į šias stebėtinias paskaitas! Rengia Biblijos tyrinėtojai. Kalbės: S. BENECKAS.

Įėjimas visiems laisvas, rinkliavos nebus. (Skelb.)

GERIAUSIA DOVANA

Jei galvojate apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:

Stepono Kairio „Lietuva budo“, kaina \$5.50

Kipro Bielinio „Dienojant“, kaina \$6.00.

Kipro Bielinio „Penktieji metai“, kaina \$6.00.

Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje: 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

MES NEŠEME LAISVĘ

Hamiltono bendrovė Rūta dailiai atspausdino PETRO K. PLESKEVICIAUS atsiminimus MES NEŠEME LAISVĘ. Knyga gražiai išleista, turi 139 puslapių. Joje aprašyta Pirmojo Pasaulinio Karo pradžia 1914-1915 mm. lietuvių gyvenimas po rusų caru, vokiečių okupacija ir LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES paskelbimas, savanorių gyvenimas, mūsų kar lauke su Lietuvos priešais — bolševikais, lenkais ir bermontininkais. Idėjas svarbesnių mūsų žemėlapis ir autorius nuotraukos. Knygą išleido pats autorius, Lietuvos kariuomenės savanoris — kūrėjas ir laisvės kovų invalidas. Knyga įdomi, tinka visiems kaip seniams taip ir jauniems. Užsisakę šią knygą paremsite netekusį sveikatos Lietuvos karo invalidą. Knygą užsisakyti:

P. PLESKEVICIUS, 193 East Ave., No. Hamilton, Ont., Canada. Pastaba: Už \$2.00 autorius atsiųs tą knygą ir pridės Michalos pranašystes.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

Jungia lietuvių bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuviybę ir remia kovas dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA IKI \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateitčiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki giles senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymėse Lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

MES ATLIEKAME... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei Jums reikia —

- Biznio kortelių
- Spausdintų vokų
- Laiškams antgalvių
- Programų ar plakatų
- Bet kokiai pramogai bileto
- Draugijoms įstatų ar blankų

„Keleivio“ spaustuve padarys Tamstoms viską ir prisiūs. Prašome kreiptis šiuo adresu:

„KELEIVIS“

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Vietinės žinios

Dėkoja už gražius šokus

S. L. A. 43 kp. susirinkimas

Valstybės departamento USA Recreation Ass. atsiuntė Lietuvos pasiuntinybei padėkos laišką už Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Sambūrą, kuriam vadovauja Ona Ivaskienė, dalyvavimą tarptautinių šokių vakare birželio 13 d. Valstybės departamento rūmuose.

Lankėsi P. Kozulis

Bostone pas savo draugą Br. Pošių lankėsi iš Toronto atvykęs jo draugas Pranas Kozulis, eilėraščių rinkinio "Dulkės ežere" autorius. Pr. Kozulis, Pošiaus lydimas, buvo užsukęs pereiną savaitę ir į Keleivio įstaigą.

Kuitūros Klubui nauji vadovai

Bostono Liet. B-nės Kultūros Klubui dabartinę valdybą sudaro: Pirm. Dr. Bronius Baškys, vicepirm. Jadvyga Barūnienė ir Danutė Izbičienė, sekr. inž. Apolinaras Treinys, kasin. Stasys Eiva.

Po trijų mėnesių atostogų S. L. A. 43 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyksta trečiadienį, rugsejo (Sept) 13 d., 1961 m., 7:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos patalpose, 368 W. Broadway, So. Bostone.

Visų narių pareiga yra šiam susirinkime dalyvauti, nes yra daug svarbių dalykų aptarti ir valdybos pranešimus išklausti. O ypatingai tie, kurie mokėte savo quokles pusmečiais, neužmirškite, kad Jūsų mokėčiai jau yra užsivilkę trys mėnesius ir jeigu šiame susirinkime neužsimokėsite, tai būsite suspenduoti.

Juozas Lekys
SLA 43 kp. sekr.

Svečias iš Maine

Praeitą savaitę mus aplankė Juozas Fiseris iš Dover-Foxcroft, Me., kuris Keleivį skaito nuo 1911 metų. Jis buvo atvykęs į svečius pas savo bičiulį Joną Andriukaitį, gyv. Avon, Mass., kuris jį ir pas mus atvežė. J. Fiseris šį pavasarį jau įžengė į devintąją dešimtį, bet dar yra gyvas ir įdoma žinoti mūsų visuomeninių gyvenimų.

Dar apie "Tėviškėlės" stovyklą

Perskaitys dailų Romo Brickaus "Tėviškėlės" skautų stovyklos (Waltham, Cedar Hill) aprašymą Keleivio Nr 34, noriu jį dar papildyti keleta faktų ir pareikšti pageidavimą dėl ateities.

Ši labai pavyzdinga stovykla buvo suorganizuota ir globojama psk. J. Vaičiūrgio, ypatingai atkreipiant dėmesį į jaunuosius vilkius. Stovykla pasirodė ypatingai patogi vietos atžvilgiu, kuri yra erdvi, gerai apšviesta, patalpos, maudymosi baseinu. Gražioje gamtoje ir kartu netoli nuo Bostono. Pirmą kartą stovyklaujančių vilkių tėvai be vargo galėjo nuolat lankytis. Stovyklos laikas taip pat buvo patogus, naktys dar palyginti šiltos. To dėka stovykloje neįvyko nė vieno susirgimo išskyrus, rodos, vieną laikiną gerklių suskaidymą. Tenka pageidauti, kad ir ateityje panašios stovyklos būtų organizuojamos į u n i e s i e m s stovyklautojams toje pat vietoje. Kaip jau buvo minėta, stovyklai vadovavo Mykolas Manomaitis, vilkių stovyklos viršininku buvo v. sk. Augi-ras Manomaitis, o pavaduotojais Arvydas Vaičiūrgis ir Ignas Vilėniskis, Jr. Visų stovyklautojų ypatinga padėka atiteko stovyklos šeimininkei Onai Eitienai, kuri, apleidusi darbą, paaukojo savo laiką jaunųjų skautų maitinimui ir tai atliko su tokiu rūpestingumu, kad stovyklą uždariant visų padėkos žodžiais nuolat kryo į Eitienės asmenį, o Edv. Eitui už maisto tiekimą, elektros, garsiakalbių pravedimą ir kitus darbus buvo suteiktas "ūkio ministerio" vardas.

Stovyklos uždarymas įvyko rugpjūčio 19 d. Jame šalia išrikuotų skautų gretų matėsi ir išeinančioji "Žalgirio" tunto vadovybė, tėvų komiteto nariai ir gera šimtinė tėvų ir svečių. Stovyklą uždarė psk. J. Vaičiūrgis. Vilkių žodį davė Edvardas Budreika, Rimas Rafaelis Beržinskas, Vytautas Algis Utenis, Arnoldas Bajerčius ir Vladas Indriūnas. Į aukštėnį patyrimo laipsnį buvo pakelti še vilkiukai: Darius Monkus, Rafaelis Beržinskas, Vytautas Sabaitis, Jonas Binkevičius ir Vytautas Eitas. Skauto žodį davė Algis Vaičius ir Donatas Šulaitis. Viso stovykloje dalyvavo 12 vilkių ir 18 skautų, dalis jų buvo iš Brockton'o.

Stovyklą užbaigiant, himnų ir maldos žodžiams nukambėjus, skautai ir vilkiukai dar ilgai linksmino susirinkusius gausius svečius prie stovyklos laužo. Buvo miela girdėti tas dainas, kurias dainavo seniai savo vaikystėje prie laužo dabar tolimo Nemuno pakrantėse.

V. J. Paukštienės paroda

Nuo rugsejo 17 iki 24 d. Tautinės S-gos namuose bus dailininkės Jadvygos Dobkevičiūtės - Paukštienės dailės kūrinių paroda. Paroda rengia Bostono Lietuvių Moterų Klubas.

Pirmasis Subatvakaris

Pirmasis šio rudens Subatvakaris Tautinės S-gos namuose bus šeštadienį, rugsejo 16 d. 7:30 val. vak.

Kas žino šiuos asmenis?

Amerikos Raudonojo Kryžiaus ieškomi šie asmenys: Tatiana Kandidova, gimė apie 1895 m. Tambove, Europoje. Iš jos gautas rugpjūčio 24 d. Olandijos sostinėje Amsterdamo rašytas laiškas, kuriame sako:

"Aptankiau Angliją, ap-lankiau Londone Lietuvių namus, Nidos Knygų Klubą ir inž. J. Vilčinską. Rytoj iš Amsterdamo važiuojame į Belgiją, Liuksemburgą, Vokietiją, Šveicariją, Italiją, Prancūziją ir iš ten rugsejo 18 d. grįžtame į New Yorką. Visiems geriausių linkėjimų."

Adomas Sankauskas, Adomo sūnus, gimė 1894 m. Kolesnikuose, Eišiškės rajone, ir JAV atvyko 1905 m., gyveno Bostone. Ieško dukterėčia Bronė Matuizienė. Ieškomieji patys arba kiti nors apie juos žinantieji prašomi rašyti American Red Cross, 17 Gloucester St. Boston 15, Mass. Arba telefonuoti darbo valandomis: KE 6-6226.

Gimnazijai \$2732

Šiomis dienomis suėjo 9 metai, kai įsisteigė Bostone Būrelis Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje remti. Per tą laiką būrelis iš savo narių surinko ir gimnazijai pasiuntė \$2732. Būrelio narys kas mėnesį moka po 1 dolerį. Kai kurie būrelio nariai savo pasidėjimą labai uoliai pildo ir net iš anksto už visus metus sumoka, būtent: A. Grigaliūnas, M. Grubinskienė, A. Ivas, O. Kauneckas, M. Kavaliauskas, Z. Petrauskienė, P. Pilka, dr. G. Stapulionienė, J. Sonda.

Dr. J. Girnius Chicagoj

L. Enciklopedijos redaktorius dr. Juozas Girnius ir jos bendradarbis Antanas Mažiulis praeitą savaitę buvo nuvykę į Chicago dalyvauti Liet. Katalikų Mokslų Akademijos suvažiavime. Dr. J. Girnius ten skaitė paskaitą: "Krikščioniškoji atsakomybė istorinėje laikų tekmeje."

J. Jalmokas—pensininkas

Keleivio skaitytojas Juozas Jalmokas (Yalmokas), gyvenantis So. Bostone, 37 metus išdirbęs cukraus fabriką Charlestowne, išėjo į pensiją. Linkime jam daug ramių dienų.

Sveikino iš Amsterdamo

Antanas Mačionis, new-yorkietis, nutarė su didele ekskursija pasivažinėti po Europą. Iš jos gautas rugpjūčio 24 d. Olandijos sostinėje Amsterdamo rašytas laiškas, kuriame sako:

Minės tautos šventę

Tautininkų laikais Lietuvoje įvesta "Tautos šventė" rugsejo 8 d. bus kai kurių lietuvių minima šį šeštadienį, rugsejo 9 d. 6:30 val. vak. Tautinės S-gos namuose. Kalbės dr. Bronius Nemickas iš New Yorko.

Skautų sveikinimai

Praeitą savaitę gavome šitokių malonų sveikinimą iš "Baltijos" stovyklos, kuri baigėsi rugsejo 4 d.: Sesės ir broliai, stovyklauja Atlanto rajono skautų-čių stovykloje "Baltija", siunčia širdingiausių linkėjimų visiems "Keleivio" skaitytojams.

Aplaitė namą

Sakoma, kad jei nori, kad kuris daiktas ilgiau tvirtų, reikia jį "aplaistyti." "Keleivio" skaitytoja Vanda Mačiulienė neseniai So. Bostone įsigijo namą. Praeitą šeštadienį būrys jos gerų bičiulių suvarto pas ją ir kaip reikia jos namą "aplaistė," kad jis ilgiau stovėtų ir jokios negeros "dvasios" jame nesiveistų.

Grįžo V. Jakutis

Praeitą savaitę iš Korėjos grįžo Vincas Jakutis, So. Bostone gyvenančių Praksės ir Stasio Jakučių sūnus, atlikęs karinę tarnybą oro pajėgų daliniuose.

Serga O. Kazakevičienė

Sunkiai serga Keleivio skaitytoja Ona Kazakevičienė, gyvenanti Stoughton, Mass. Linkime jai greitį pasveikti.

LAISVĖS VARPAS

NAUJOSIOS ANGLIOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA
Sėkmadieniais 8-9 val. ryte AM Bangomis 1190 kilociklų FM Bangomis 105.7 megaciklų IS WKOX, Framingham, Mass.

VEDEJAS—P. VIŠČINIS
47 Banks St.

BROCKTON 18, MASS.
Tel. JUNiper 6-7209

The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Grįžo iš New Yorko

Ona Ivaskienė ir inž. Vytautas Izbičkas praeitą savaitę dalyvavo Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavime New Yorke.

P. Ausiejus sveiksta

P. Ausiejus, prieš pusantros savaitės susižeidęs važiuodamas automobiliu, iš ligoninės sugrįžo į namus, bet dar visiškai nepasveiko. Linkime jam greičiau pasveikti.

Reikalingi prie darbo

Indų mazgotojas Captains Room Dorgan's užėiga So. Bostone, 1400 Columbia Rd. prie G Street. Dailinias darbas nuo 5 pavakarej iki pusianakčio.

Bus Boy, virš 18 m. amžiaus, darbas ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 5 pavakarej iki 10 val. vakaro. Kreiptis po 5 pavakarej.

MOTERIS DRAUGYSTEI

Nasė ieško moters, kuri norėtų su a apsigyventi. Vienai gyventi labai jau. Prašom rašyti: Mrs. N. Davis, 192 Spring St., Bridgewater, Mass.

PARDUODA AUTOMOBILIUS

Pigiajai parduodami du automobiliai: Oldsmobile—1955 ir Cadillac—1953. Kreiptis: St. Simkus, 41 Gates St. So. Bostone. Tel. AN 9-2000.

Real Estate - Insurance
Notary Public

Antanas JUKNEVIČIUS
Bronius MIKONIS
LICENSED BROKERS

Sąžiningas patarnavimas perkant, parduodant, ir draudžiantis namus, ūkius, ir verslus Bostone ir apylinkėse.

1672 DORCHESTER AVE.
DORCHESTER 22, MASS.

Office: AV 8-4141
Res.: AV 8-4141 ir CO 5-8841

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder
925 E. Fourth St.,
So. Boston

Atlieku visus pataisymus, remontą ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biizno pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Skaikite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas AN 8-3630

GR 9-1805 ir AN 8-9304

Dengiamie Stogus

Ir Taisome Juos

ZYVŪ ir SMALA TAISSOM Taisome, šingeliuojame, dengiamie aliuminijum ir dažome iš lauko sienas.

Free Estimates
SAUKTI PO 5 VAL. VAKARO
Du broliai lietuviai
Charles ir Peter Kislauskai
Garantuojame gerą darbą

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.) ... Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM

Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay
LIETUVIS

Plumbing—Heating—Gas—Oil
I Gazo šilumą perrainyti \$275
Telefonas: CO 5-5839

12 MT. VERNON STREET
DORCHESTER 25, MASS.

ISNUOMOJAMAS BUTAS

Nuo rugsejo mėn. 15 d. Graži vieta prie pat City Point, 892 E. 5th St., So. Bostone. Central. šildymas, su-tas vanduo, vonia ir k. iš 4 kambarių. Skambinti po 6 val. vak. Telefonas: AN 8-8384. Tuo pat laiku galima ir apžiūrėti.

KAMBARIAI NUOMAI

Išnuomoti su atskiru įėjimu 2 kambarius atskirai arba bendrai su ap-sidymu ir šviesa bei kitais patogumais. Adresas:
27 Old Harbor St., So. Boston
Telefonas: AN 9-2633. (G3)

Bay View Realty Co

1672 DORCHESTER AVE.
DORCHESTER 22, MASS.

Tel.: AV 8-4144

Antanas JUKNEVIČIUS

Bronius MIKONIS

Real Estate Brokerai
Namu, faru ir biiznių pardavimas, paskolų iširūpinimas, viešosios apdrauda (insurance) namų, baldų bei automobilių, nuostolių iš-ieskojimas gaisrai ar kitai nelaimėi istikus.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Parduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Sėkmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
Dorchester, Mass.

Tel. AN 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
Vartoją vėliausios konstrukcijos X-RAY aparatą
pritaiko akinius

VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-2806

Dr. J. L. Pasakarnis

Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais ofisas uždarytas
417 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
Office Tel. AN 8-0948

Kelvirtis & Co.

—JEWELERS—

Laikrodžiai-Deimantai

Papuošalai

Elektros Prietaisai

Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus

379 W. BROADWAY

SOUTH BOSTON

Tel AN 8-4649

Flood Square

Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA

628 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS.

TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai

Popierios Siemonas

Stiklas Langams

Visokie reikmenys namams

Reikmenys plumbieriams

Visokie geležies daiktai

TAUPYK DAUG \$\$\$\$ JUSŲ KURO ISLAIDOSE
Užsakyk pas mus iVESTI GARSŲJĮ 1961 METŲ
INTERNATIONAL karšto oro KROSNĮ

I ĮRENGIMA
JEI NA:
185,000 arba
95,000 RTU
krosnis
3 kontrolės
Pūtimo vienetas
Filtrai
Nauji vamzdžiai
275 gal. tankas
Elektros ir kitko
įrengimas
SU 20 METŲ
RASŲTA
GARANTIA
PILNA KAINA:

\$595.
Apręžto laiko
pastūlymas

FORTUNA FUEL CO.
45 DORSET STREET DORCHESTER 25, MASS.
24 valandų patarnavimas
TELEFONUOKITE: GE neva 6-1204

Trans-Atlantic Travel Service
Bilietai lektuvais ir laivais, parūpina viešbučių užsaky-mus, padeda sutvarkyti kelionei reikalingus dokumen-tus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose
DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA
NAUJOJOJ ANGLIJOJ
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
390 West Broadway, So. BOSTON 27, Mass., Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis.

Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, * * * ir kitko. Visas išlaidas ir SSR muitą aumoka siuntėjas.
MEDŽIAGAS, ODAS IR KT. GALIMA PIRKTI SAVIKAINA MUSŲ ĮSTAIGOJE. PRASYKITE MŲSŲ KATALOGŲ!
Iš toliau šaukiete siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu, įdėkite daiktų sąrašą ir aiškūs siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpaakę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.
Atsiųsti paštui siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.
Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai tel pa dežeje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštui galima siųsti iki 22 svarų siuntinius
ĮSTAIGA LIETUVIŠKA. KREIPKITES LIETUVIŠKAI
Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patar-nauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI.
Siunčiame su INTURISTO įgaliojimai.
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 val. po pietų.
VEDEJAS: JONAS ADOMONIS